

Ročná správa / Annual Report

Obsah

01. Základné informácie	8
02. Základná infraštruktúra	10
03. Profil spoločnosti	16
04. Akcionári spoločnosti	18
05. Zloženie orgánov spoločnosti	18
06. Organizačná štruktúra spoločnosti	20
07. Portfólio ponúkaných služieb	22
08. Personálna politika	24
09. Riadenie systému kvality	28
10. Politika bezpečnosti leteckej prevádzky	30
11. Ochrana letiska a bezpečnosť	32
12. Politika ochrany životného prostredia	36
13. Komunikácia s verejnosťou a médiami	40
14. Hodnotenie prevádzkových výkonov	44
15. Analýza finančného vývoja spoločnosti	54
16. Predpoklad vývoja spoločnosti v roku 2017	62

Content

01. General information	9
02. Basic infrastructure	11
03. Company profile	17
04. Shareholders structure	19
05. Corporate structure	19
06. Organization structure	21
07. Service portfolio	23
08. Personnel policy	25
09. Quality management	29
10. Safety policy	31
11. Airport security	33
12. Environment protection policy	37
13. External Communication	41
14. Business activities evaluation	45
15. Analysis of the financial development of the company	55
16. Assessment of the development of the company in 2017	63

Úvodné slovo

Ing. Ivan Trhlík

predseda predstavenstva
a generálny riaditeľ

Vážený akcionár, obchodní partneri, cestujúca verejnosť i priaznivci letiska,

s určitou hrdosťou sa Vám prihovám pri príležitosti sumarizácie roka 2016, ktorý sme ukončili s výbornými prevádzkovými výsledkami.

Letisko M. R. Štefánika v Bratislave dosiahlo v minulom roku mimoriadny výsledok, keď odbavilo spolu na prílete a odlete 1 756 808 cestujúcich. Je to najvyšší počet odbavených cestujúcich za posledných 8 rokov, teda rekord od roku 2008, kedy bola spoločnosť Sky Europe na svojom vrchole. Zároveň predstavuje nárast o 12,3 % v porovnaní s rokom 2015. Najväčšie slovenské letisko, Letisko M. R. Štefánika, sa tak zaraďuje aj tento rok medzi tie letiská v Európe, ktoré dosiahli až dvojciferný percentuálny nárast počtu odbavených cestujúcich. V priemere pritom letiská v Európskej únii či v Európe rástli len jednociferným percentuálnym rastom.

Počty cestujúcich v roku 2016 navyše na Letisku M. R. Štefánika v Bratislave rástli každý mesiac, čo považujeme za ďalší významný ukazovateľ. Číslo cestujúcich, ktorí prešli letiskom v roku 2016, zároveň mohlo byť ešte významne vyššie, ak by geopolitickú situáciu neskomplicovala všadeprítomná hrozba teroristického útoku, ktorá odradila značný počet ľudí od ciest za dovolenkou do tradičných destinácií, akými boli v minulosti Turecko, Tunisko či Egypt, čo bolo príčinou poklesu nepravidelnej charterovej dopravy.

Osobne sa však najviac teším, že najväčší nárast cestujúcich zaznamenala pravidelná letecká doprava (plus 24 % oproti roku 2015), ku čomu prispelo aj otvorenie 7 nových pravidelných leteckých spojení. O rast sa pričínala aj najväčšia nízkonákladová spoločnosť v strednej a východnej Európe – Wizz Air – ktorú sa nám podarilo ako novú dotiahnuť v roku 2016 na naše letisko a ktorá už teraz ukazuje, že dokáže letisko rozvíjať.

Letisko v Bratislave rástlo v roku 2016 vo všetkých prepravných ukazovateľoch – okrem celkového počtu vybavených cestujúcich rástla aj preprava leteckého nákladu (+ 9 %) aj celkový počet letov (+ 4 %). Výnimkou bola nepravidelná letecká doprava, ktorá poklesla o 14 % z dôvodu, ktorý som spomínal.

V druhom polroku bolo naše letisko významnou súčasťou predsedníctva SR v Rade EÚ. Bolo využívané pre prílety a odlety delegácií a štátnych činiteľov, ktorí sa v hlavnom meste Slovenska zúčastňovali rokovaní. Počas septembrového samitu prezidentov a premiérov krajín EÚ prispelo k bezproblémovému vybaveniu štátnych letov dvadsiatky európskych delegácií.

Z tohto dôvodu sme pôvodný terminál C prestavali na Terminál všeobecného letectva, ktorý bol využívaný pre štátne lety a aj naďalej bude slúžiť súkromným klientom či členom posádok.

Opening address

Ing. Ivan Trhlík

Chairman of the Board
of Directors and CEO

Dear shareholders, business partners, passengers and supporters of the airport.

It is with certain pride that I stand before you today on the occasion of the summarization of 2016, a year that concluded with excellent operating results.

M. R. Štefánik Airport in Bratislava achieved extraordinary results last year, when we managed to handle 1 756 808 arriving and departing passengers. It is the highest number of passengers in the last 8 years - a record since 2008; when the company Sky Europe was at its peak. This also represents an increase of 12.3% compared to 2015. The largest Slovak airport, M. R. Štefánik Airport, this year classifies among those airports in Europe, which achieved double-digit percentage growth of the number of passengers. On average, EU airports or airports in Europe reached only single-digit percentage growth.

In addition, in 2016 the passenger numbers at the M. R. Štefánik airport in Bratislava grew monthly, which we consider to be another important indicator. The number of passengers who passed through the airport in 2016 could have also been significantly higher, if the geopolitical situation was not complicated by the ever-present threat of terrorist attacks that deter a significant number of people from travelling to traditional holiday destinations, such as Turkey, Tunisia or Egypt, which caused a decline of non-scheduled charter traffic.

Personally, I am most gratified by the fact that the biggest increase in the number of passen-

gers was registered in scheduled air transport (an increase of 24% compared to 2015), which was also caused by the opening of 7 new scheduled routes. The biggest low cost air carrier in Central and Eastern Europe - Wizz Air - also contributed to this increase. We managed to attract this company to our airport in 2016 and the results are already showing that they can contribute to the development of our airport.

The Bratislava Airport experienced growth in all traffic indicators in 2016 - in addition to the total number of passengers, the transportation of air cargo also increased (+ 9%) as well as the total number of flights (+ 4%). The exception was non-scheduled air transport, which decreased by 14% due to reasons that were already mentioned.

In the second half of the year, our airport was an important part of the Slovak Presidency of the Council of the EU. It was used for the arrivals and departures of state delegations and government officials, who attended meetings in the capital city of Slovakia. During the September Summit of presidents and prime ministers of EU countries, we contributed to the smooth progress of flights of more than twenty European delegations.

For this reason, we refurbished the original Terminal C to General Aviation Terminal, which has been used for state flights and will continue to be available for private flight clients or members of the crew.

01. Základné informácie

názov spoločnosti	Letisko M. R. Štefánika - Airport Bratislava, a. s. (BTS)
IATA / ICAO kód	BTS/LZIB
mesto	Bratislava
vzdialenosť a smer od centra	9 km severovýchodne
vybavovacia plocha	143 000 m ²
terminál	48 545 m ²
vzťažný bod letiska	481012 sever, 0171246 východ
nadmorská výška	133 m
magnetická deklinácia	4° E (2010) +6' E
prevodná výška	1 524 m
klimatické podmienky	január: min. -4, max. +1 júl: min. +15, max. +27
dráhový systém	dráha 13-31 (dĺžka 3 190 m x 45 m, povrch cement CN50/R/B/X/T, CAT III A LVP)) dráha 04-22 (dĺžka 2 900 m x 60 m, povrch cement CN54/4/B/X/T, CAT I)
prevádzková doba	24/7

01. General information

name	Letisko M. R. Štefánika - Airport Bratislava, a. s. (BTS)
IATA / ICAO code	BTS/LZIB
city	Bratislava
distance and direction from the city center	9 km northeast
apron	143 000 m ²
terminal	48 545 m ²
reference point	481012N, 0171246E at the intersection of RWY axes
elevation	133 m
magnetic variation	4° E (2010) +6' E
transition altitude	1 524 m
climatic conditions	January min. -4, max. +1 July min. +15, max. +27
runway system	Runway 13-31 (Length 3 190 m x 45 m, Concrete CN50/R/B/X/T, CAT III A LVP)) Runway 04-22 (Length 2 900 m x 60 m, Concrete CN54/4/B/X/T, CAT I)
hours of operation	24/7

02. Základná infraštruktúra

/ *Dráhový systém letiska*

/ *Terminál*

/ *Terminál všeobecného letectva*

/ *Sklady leteckých pohonných látok*

/ *Stanica hasičskej záchranej služby*

Dráhový systém letiska

Dráhový systém letiska tvoria dve na seba kolmé vzletovo-pristávacie dráhy a rolovacie dráhy, ktoré umožňujú pristátie a následný pohyb takmer všetkých dopravných lietadiel – od tých najmenších, jednomotorových, až po lietadlá typu Boeing 747.

Dráha 13-31, ktorá je hlavnou dráhou, má dĺžku 3 190 m a šírku 45 m. Je vybavená systémom svetelných a navigačných zariadení umožňujúcich presné priblíženie za podmienok III A kategórie poveternostných miním ICAO. Dráha 04-22 je 2 900 m dlhá a 60 m široká. Je vybavená svetelnými a rádio-navigačnými zariadeniami pre presné priblíženie za podmienok I kategórie poveternostných miním ICAO. Obe dráhy majú cementovo-betónový povrch.

Na vybavovacej ploche rozlohy 143-tisíc m² sa nachádza 33 vyznačených stojísk lietadiel.

Vďaka dostatočnej kapacite a technologickému vybaveniu je možné letisko porovnať s bežným európskym štandardom.

Terminál

Letisko Bratislava prevádzkuje terminálový komplex pozostávajúci z troch na seba technologicky nadväzujúcich častí:

- 1) terminál, ktorý bol pre verejnosť ako celok otvorený v júli 2012 (prílety aj odlety),
- 2) terminál B - určený pre prílety a odlety

mimo krajín schengenskej dohody, 3) terminál všeobecného letectva.

Terminál všeobecného letectva

Letisko M. R. Štefánika otvorilo od 1. júla 2016 nové priestory Terminálu všeobecného letectva (nazývaného aj VIP terminál či General Aviation Terminal, GAT). Vznikol rekonštrukciou nevyužívaného priestoru pôvodného priletového terminálu C, a to najmä v súvislosti s potrebou reprezentatívnych priestorov pri príležitosti predsedníctva Slovenska v Rade EÚ od júla 2016, keďže

Letecký útvar MV SR zatvoril na letisku svoje pôvodné priestory. Terminálom všeobecného letectva prechádzali štátne delegácie, štátni činitelia či diplomati, ktorí prichádzali na Slovensko v súvislosti s podujatiami predsedníctva. Využívajú ho tiež klienti

súkromných letov vrátane ich posádok.

Každý cestujúci má v termináli otvorenom nepretržite 24 hodín k dispozícii služby recepcie, výber občerstvenia vrátane alkoholických a nealkoholických nápojov, aj bezplatné parkovanie priamo pred terminálom. Súčasťou terminálu je pasová, colná aj bezpečnostná kontrola, nachádza sa tu aj zariadenie na skrining nadrozmernej batožiny. V celom termináli je možnosť pripojenia na wifi zdarma. Vstup je spoplatnený sumou 49 € bez DPH za každého odlietajúceho cestujúceho. Cena zahŕňa neobmedzený pobyt v termináli, plnú asistenciu pri vybavovaní procese, konzumáciu, porter

Na vybavovacej ploche rozlohy 143-tisíc m² sa nachádza 33 vyznačených stojísk lietadiel.

02. Basic infrastructure

/ *Airport runway system*

/ *Terminal*

/ *General Aviation Terminal*

/ *Aviation Fuel Storage Facility*

/ *Fire and Rescue Service Station*

Airport runway system

The runway system of the Airport consists of two perpendicular take-off and landing runways and taxiways, which facilitate the landing and movement for all aircraft – from the smallest, single-engine types to aeroplanes of the Boeing 747 type. Runway 13-31 is the main runway and it is 3 190 m long and 45 m wide. It is equipped with lighting and navigation devices for an exact approach under the conditions of Category III A of the ICAO standard atmosphere.

Runway 04-22 is 2 900 m long and 60 m wide. It is equipped with lighting and radio-navigation devices for an exact approach under the conditions listed in Category I of the ICAO standard atmosphere. Both runways have cement-concrete surface. There are 33 clearly marked stands in the apron area, which covers approximately 143 000 m².

Thanks to its capacity and technological equipment, the airport is on par with the common European standard.

Terminal

Airport Bratislava runs a passenger terminal, which consists of three technologically related areas:

- 1) The new terminal, which was launched for passenger use in July 2012 (arrivals and departures)

- 2) Terminal B designated to serve the non-Schengen arrivals and departures
- 3) General Aviation Terminal

General Aviation Terminal

M. R. Štefánik Airport opened the area of the new General Aviation Terminal (also called the VIP terminal or GAT) on the 1st July 2016. It was created by refurbishing the unused space of the original terminal C, mainly due to the need for representative premises on the occasion of the Slovak Presidency of the Council of the EU from July 2016, when the Aviation Unit of the Ministry of Interior of the Slovak

Republic closed down their original premises at the airport. Many state delegations, state officials and diplomats, who came to Slovakia in connection with the EU Council, passed through the General Aviation Terminal. The terminal is also available to private flights clients as well as their crews.

There are 33 clearly marked stands in the apron area, which covers approximately 143 000m²

General Aviation terminal offers reception services, a wide range of refreshments including alcoholic and non-alcoholic beverages, and free parking directly outside the terminal are available to all passengers within the terminal 24 hours a day. The terminal operates its own passport, customs and security controls, as well as equipment for screening oversized luggage. A free Wi-Fi connection is available throughout the terminal.

servis (pomoc s batožinou) a i. Po prilete je prechod cestujúcich cez terminál bez poplatku so všetkými spomínanými benefitmi.

Rekonštrukciu priestoru veľkosti 1 000 m² sme stihli za 1,5 mesiaca. Budovou nového Terminálu všeobecného letectva prešli za pol roka tisíce cestujúcich. Patrili medzi nich také významné osobnosti ako napr. britská premiérka Theresa Mayová, hudobná skupina Iron Maiden, futbalista Martin Škrtel či spevák Karel Gott, ktorí zanechali svoj podpis aj v kronike VIP hostí.

Terminál

Na prízemí odletového terminálu sa nachádza 28 vybavovacích pultov (Check-in) a tiež jeden pult určený pre nadrozmernú batožinu. Check-in pulty sú vybavené technológiami umožňujúcimi spolupracovať s rôznymi systémami používanými leteckými spoločnosťami. Na poskytovanie informácií cestujúcim a optimalizáciu prevádzkových činností slúži komplexný letiskový informačný systém. V neverejnej zóne odletových hál určených pre odlietavajúcich cestujúcich je k dispozícii 13 východov, 8 v schengenskej a 5 v neschengenskej časti.

Ku komfortu všetkých cestujúcich a návštevníkov letiska prispieva neobmedzený prístup na wi-fi sieť v celej budove zdarma, samozrejmosťou sú kaviarenské a obchodné prevádzky, bankomaty, salónik pre obchodných cestujúcich, miestnosť pre matky s deťmi a 24-hodinové informácie. Pre zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou sa pri oboch vstupoch do terminálu nachádza kontaktný telefón.

Sklady leteckých pohonných látok

Skladový objem tvorí 7 stojatých nadzemných nádrží s celkovou nominálnou kapacitou 4 730 m³. Šesť nádrží je umiestnených

v železobetónovej, chemicky izolovanej vani a siedma, stojaca samostatne, ktorá bola daná do užívania začiatkom roka 2015, pričom vo všetkých je možné uskladňovať viacero druhov ropných produktov. Nová nádrž je vybavená technológiou podľa najnovších požiadaviek leteckých prepravcov na kvalitu a bezpečnosť skladovania leteckých palív. Zvýšená kapacita nádrží zabezpečuje potrebnú úroveň zásob leteckých palív v súvislosti s nárastom letovej prevádzky, predovšetkým však počas letného obdobia a v čase technologických odstávok

služby spojené s plnením lietadiel na ploche letiska zabezpečujú renomované plniace spoločnosti Slovnaft Retail, s.r.o. a Shell Slovakia.

Stanica hasičskej záchranej služby

Letisko M. R. Štefánika — Airport Bratislava, a.s.(BTS) zabezpečuje výkon hasičskej a záchranej služby v objektoch a priestoroch Letiska M. R. Štefánika v súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 139/2014, leteckým predpisom L14 Letiská, I. zväzok a so záväznými predpismi na základe Analýzy

niektorých technických zariadení skladov.

Ku skladom vedie prístupová cesta a železničná vlečka na úseku trate železničná stanica Podunajské Biskupice - sklady PHM. Priestor stáčiska (príjmu PHM) má dve koľaje, pričom umožňuje aj stáčanie paliva z autocisterien. Sklady slúžia ako prekládková stanica medzi rôznymi druhmi prepravy a ako operatívny sklad leteckých pohonných látok. Sklad zabezpečuje nepretržitý výdaj leteckých palív 24 hodín denne do špeciálnych vozidiel na plnenie lietadiel leteckým palivom. Komplexné

nebezpečenstva vzniku požiaru v zmysle zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov, vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 611/2006 Z. z. o hasičských jednotkách v znení neskorších predpisov. Základnou úlohou Hasičskej a záchranej služby (HZS) je záchrana ľudských životov v prípade leteckej nehody alebo incidentu, hasenie a organizácia záchranných prác pri požiaroch alebo iných nežiaducich udalostiach v objektoch a priestoroch letiska.

K činnostiam vyplývajúcim zo zabezpe-

Entry to the terminal is subject to a fee of 49 € + tax per each departing passenger. The price includes unlimited stay in the terminal, full assistance during the check-in process, food and beverage, porter service (help with luggage), etc. Arriving passengers pass through the GAT free of charge with full access to the benefits listed above. We accept payment in cash or by CC.

The Airport managed to renovate the

premises with a floor space of 1000 m² in 1.5 months. Thousands of passengers have passed through the new General Aviation Terminal in those 6 months. Well-known personalities, such as the British Prime Minister Theresa May, the Iron Maiden band, or the football player Martin Škrtel or the singer Karel Gott were among the arriving passengers and signed the airport's VIP guestbook.

Terminal

There is 28 checkin desks located on the ground floor of the departures terminal,

plus one designated for oversized baggage. Check-in desks are equipped with the system, which enables the usage of several check-in systems. The complex airport information system is there to provide information to passengers and to optimise operational activities. In the non-public zones of the waiting area targeted at departing passengers, there are 13 gates, 8 in the Schengen and 5 in the non-Schengen area.

For the comfort of our passengers,

Wi-Fi is provided in the whole building free of charge, there are cafés and shops, cash machines, a lounge for business travellers, a room for mothers with children and the provision of a 24-hr information service. There is also a contact telephone for disabled and mobility-reduced individuals at the entrance of the departure terminal.

Aviation Fuel Storage Facility

The storage facility volume consists of 6 standing tanks with a total nominal capacity of 3 220 m³. The tanks are

a part of a chemically isolated basin made of reinforced concrete and allow for storage of several types of oil products. Another one, 7th ground tank was put into operation at the beginning of 2015. The bigger storage capacity will ensure the necessary flight fuel for the growing number of air transport on the airport, especially in summer and at temporary shutdowns of some of the technical equipment of the storehouses. The tank is equipped with the modern technology to meet the expectations of airlines in terms of quality and storage safety of flight fuels.

There is an approach road and a railway section between the Podunajské Biskupice railway station and the Aviation Fuel Storage Facility providing access to the facility. There are two tracks leading to the fuel drawing point, which also allows for drawing fuel from tank lorries. The Storage Facility also serves as a transfer

station between various types of freight and also as the operative storage facility for aviation fuel. The facility ensures a 24 hour non-stop fuel dispensation into special vehicles reserved for fuelling aircraft with aviation fuel. Reputable companies Slovnaft Retail and Shell Slovakia provide complex services dedicated to fuelling aircraft at the airport.

Fire and Rescue Service Station

Main role of the fire and rescue service of Bratislava Airport represents rescue of human lives in case of air (aircraft) accident or an incident, fire fighting and organization of works at

čenia výkonu záchranných a hasičských služieb patrili najmä asistencie pri plnení lietadiel leteckými pohonnými hmotami, pohotovosti pri plnení lietadiel, pohotovosti pri štátne dôležitých letoch, výjazdy k leteckým mimoriadnym udalostiam, likvidácia úniku ropných produktov na prevádzkových plochách letiska, hláseným požiarom v objekte letiska, nakladanie/vykládanie a prevoz imobilných cestujúcich, ošetrovanie pri drobných úrazoch, prevoz ranených na ďalšie ošetrovanie do zdravotníckych zariadení, výjazdy na hlásenie elektrickej požiarnej signalizácie, technické zásahy, kontroly objektov areálu letiska v mimopracovnom čase.

Výhodná poloha hasičskej stanice ležiacej pri križovaní vzletovo-pristávacích dráh umožňuje hasičskej jednotke plniť požiadavku 3-minútového reakčného času pre dosiahnutie najvzdialenejšieho prahu vzletových a pristávacích dráh vyplývajúceho z predpisu ICAO.

Letisko Bratislava je zaradené do požiarnej kategórie 7 a na vyžiadanie do 2 hodín je jednotka schopná zabezpečiť požiaru kategóriu 8. Od uvedenej kategórie sa odvíja početný stav jednotky a materiálno-technické vybavenie.

Hasičská jednotka je vybavená špeciálnymi hasičskými automobilmi Protector C-4 od SIMON ACCESS, Scania CAS 60 od THT Polička a Tatra 815 CAS-32. Protector C-4 dosahuje zrýchlenie z 0 na 80 km do 40 sekúnd, pričom výkon lafety je 5 000 litrov za minútu a výkon čerpadla je 7 000 litrov vody za minútu. Vozidlo Scania vykazuje rovnaké zrýchlenie ako Protector, výkon lafety je 4 500 litrov za minútu a výkon čerpadla 6 000 litrov za minútu. Tatra 815 CAS- 32

disponuje výkonom čerpadla 3 200 litrov za minútu a výkonom lafety 3 000 litrov za minútu.

Nácvik nehody s hromadným postihnutím osôb – medzinárodné letiskové cvičenie

Na základe zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v súlade s platným predpisom L 14 bod 9.1.13 písm. a) a v zmysle Pohotovostného plánu Letiska M. R. Štefánika – Airport Bratislava, a. s. (BTS) vykonal prevádzkovateľ Letiska M. R. Štefánika – Airport Bratislava, a. s. (BTS) nácvik mimoriadnej udalosti - leteckej nehody s hromadným postihnutím osôb za účelom preverenia súčinnosti príslušníkov hasičskej a záchranej služby, zložiek IBSL, ako aj Policajného zboru Slovenskej republiky, Hasičského a záchranného útvaru hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava, Koordináčného strediska integrovaného záchranného systému, Krajského operačného strediska záchranej zdravotnej služby Bratislava, zdravotníckych záchranárov, krízového štábu Letiska M. R. Štefánika a krízového štábu Českých aerolínií.

Cieľom komplexného letiskového cvičenia bolo zabezpečiť primeranosť plánu, ktorý by mal zodpovedať rôznym typom mimoriadnych udalostí. Cvičenie sa konalo 18. mája 2016 vo večerných hodinách s účasťou 119 cestujúcich a 9 členov posádky. Cvičenie zhodnotili aj zahraniční pozorovatelia, ktorí vo svojej hodnotiacej správe konštatovali, že technologické vybavenie miestnosti krízového štábu je na vysokej úrovni a dáva dobrý predpoklad na efektívne riešenie krízovej udalosti. Ako výborné hodnotili promptné zabezpečenie osvetlenia miesta zásahu, ktoré umožnilo efektívne pokračovať aj za súmraku.

Postupy aplikované veliteľom zásahu a krízového štábu boli celkovo vyhodnotené ako správne.

fire or other extraordinary events in areas and facilities of the airport.

Department of fire and rescue service also provides fire assistance during execution of fire-dangerous works on request of individual sections of the Bratislava Airport, mainly during filling and pump-through the aircraft fuel, starting of aircraft engines, handling with dangerous substances and other activities with increased danger of fire occurrence.

The advantageous location of the Fire and Rescue Services station at the crossroads of the take-off and landing runways enables Airport Bratislava to meet the requirement of the recommended time limit of 3 minutes for reaching the furthest threshold of the take-off and landing runways, as recommended by the ICAO directive. The facility is, amongst other things, equipped with special fire fighting vehicles Protector C-4 supplied by SIMON ACCESS, Scania by THT Polička and Tatra 815 CAS-32.

The Protector C-4 accelerates from 0 to 80 km/hour in 40 seconds, whilst the output of the turret is 5 000 litres per minute and the output of the pump is 7 000 litres per minute. The Scania vehicle achieves the same acceleration as the Protector; the turret output is 4 500 litres per minute and the pump 6 000 litres per minute. The Tatra 815 CAS-32 has the turret output 3 200 litres per minute and the pump 3 200 litres per minute. The airport is classified in the seventh fire category; a 2 hours advance request

will upgrade it to the higher eighth category.

Mass Casualty Incident Training – International Airport Exercise

Based on the Law no. 143/1998 Coll. on Civil Aviation (Aviation Act) and on the certain amended and supplemented acts, in accordance with the applicable regulation L 14, paragraph 9.1.13 point. a) and in terms of Contingency plan of M. R. Štefánik - Airport Bratislava, a. s. (BTS), the operator of the M. R. Štefánik - Airport Bratislava, a. s. (BTS), performed a Mass Casualty Incident Training – airplane accident with mass casualty, to verify the synergy of members of the Fire and Rescue services, IBSL service, as well as the Police of the Slovak Republic, the Fire and Rescue Department of the capital city of the Slovak Republic Bratislava, the Coordination Centre of Integrated Emergency Services, the Regional Operations Centre of Emergency Medical Services Bratislava, paramedics, the Emergency staff of M. R. Štefánik Airport and the Emergency staff of Czech Airlines.

The aim of the complex airport exercise was to ensure the adequacy of the plan, which should correspond to different types of emergency situations. The exercise was held on the evening of 18th May 2016, with the participation of 119 passengers and 9 members of the crew.

The exercise was also evaluated by foreign observers, who in their evaluation report noted that the technological equipment of the emergency staff's

room is of the highest standard and sets a good prerequisite for effective solutions to crisis events. The prompt provision of emergency lights at the place of the incident that effectively enabled the participants to continue with the exercise even after sunset was excellently rated.

Practises applied by the incident commander and the emergency staff were generally correct.

03. Profil spoločnosti

obchodné meno	Letisko M. R. Štefánika - Airport Bratislava, a. s. (BTS)
sídlo	Letisko M. R. Štefánika, 823 11 Bratislava II, Slovenská republika
IČO	35 884 916
IČ DPH	SK 2021812683
dátum vzniku	05. 05. 2004
terminál	akciová spoločnosť
registrácia	Obchodný register Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sa, vložka č. 3327/B
základné imanie	292 427 637 EUR

Základné imanie vo výške 292 427 637 EUR je rozdelené na 19 ks kmeňových zaknihovaných akcií na meno s menovitou hodnotou 3 319 392 EUR, 1 ks kmeňovej zaknihovanej akcie na meno s menovitou hodnotou 3 319 390 EUR, 6 709 ks kmeňových zaknihovaných akcií na meno s menovitou hodnotou 33 194 EUR, na 643 ks kmeňových akcií s menovitou hodnotou 34 EUR a 1 ks kmeňovej zaknihovanej akcie na meno s menovitou hodnotou 3 319 391 EUR.

V priebehu roka 2016 nedošlo k zmenám výšky základného imania spoločnosti zapísanej v obchodnom registri.

03. Company profile

company name	Letisko M. R. Štefánika - Airport Bratislava, a. s. (BTS)
registered address	Letisko M. R. Štefánika, 823 11 Bratislava II, Slovak Republic
company registration no	35 884 916
tax registration number	SK 2021812683
date of incorporation	05. 05. 2004
legal status	joint-stock company
registration	Companies Register at District Court Bratislava I, Section: Sa, File No: 3327/B
nominal share capital	292 427 637 EUR

The nominal share capital of 292 427 637 EUR is divided into 19 pcs of common equity inscribed shares with a nominal value of 3 319 392 EUR, 1 pc of common equity inscribed share with a nominal value of 3 319 390 EUR, 6 709 pcs of common equity inscribed shares with the nominal value of 33 194 EUR, 643 pcs of common shares with the nominal value of 34 EUR and 1 pc of common equity inscribed share with the nominal value of 3 319 391 EUR.

In 2016, the share capital of the company as registered in the Companies Register remained unchanged.

04. Akciónári spoločnosti

Štruktúra akcionárov Letiska M. R. Štefánika sa v roku 2016 nezmenila. Jediným akcionárom spoločnosti Letisko M. R. Štefánika – Airport Bratislava, a. s. (BTS) je od 11. 9. 2014 Slovenská republika - Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (100 %).

Generálny riaditeľ spoločnosti

Ing. Ivan Trhlík

Predstavenstvo spoločnosti (stav k 31. 12. 2016)

Ing. Ivan Trhlík
-predseda predstavenstva
Oto Šinkovic. MSc.
-člen predstavenstva
Ing. Richard Pokorný
-člen predstavenstva

Dozorná rada spoločnosti

Ing. Martin Čatloš
-člen dozornej rady a predseda
dozornej rady
Ing. Branislav Kušík
-člen dozornej rady a podpredseda
dozornej rady
Mgr. Kornélia Šrámková
-členka dozornej rady
Ing. Robert Nemec
-člen dozornej rady
Fridrich Kováč
-člen dozornej rady
Eva Ďurečková
-členka dozornej rady

05. Zloženie orgánov spoločnosti

04. Shareholders structure

The shareholder structure of the airport company remained unchanged in 2016. The sole shareholder of the Letisko M. R. Štefánika - Airport Bratislava, a. s. (BTS) company is the Slovak Republic, represented by the Ministry of Transport, Construction and Regional Development as of 11th September 2014.

Chief executive officer

Ing. Ivan Trhlík

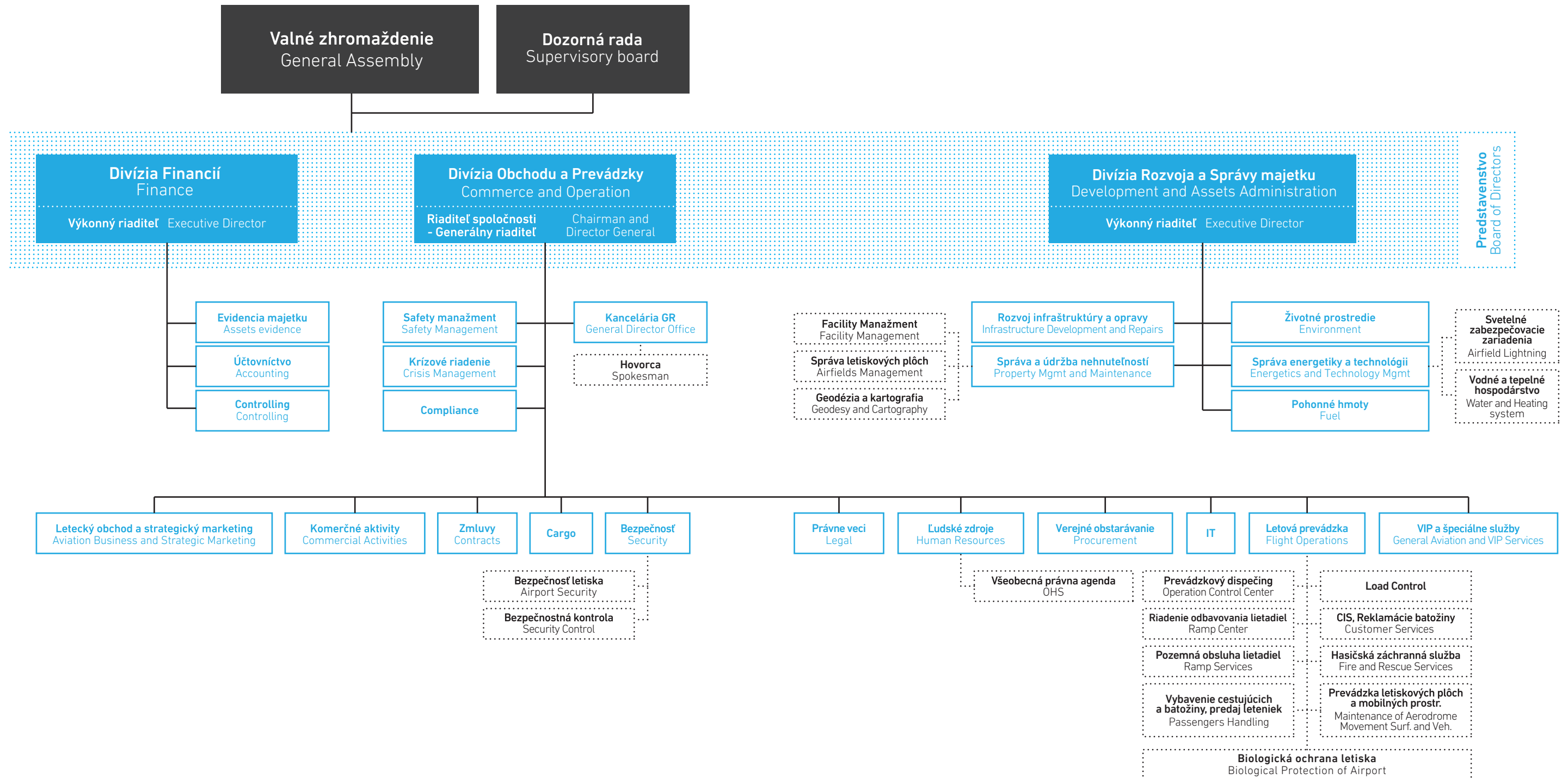
Board of directors (as at December 31. 2016)

Ing. Ivan Trhlík
-Chairman of the Board of Directors
Oto Šinkovic. MSc.
-Member of the Board of Directors
Ing. Richard Pokorný
-Member of the Board of Directors

Supervisory board

Ing. Martin Čatloš
-Member of the Supervisory Board
and Chairman of the Supervisory Board
Ing. Branislav Kušík
-Member of the Supervisory Board;
Vice Chairman of the Supervisory Board
Mgr. Kornélia Šrámková
-Member of the Supervisory Board
Ing. Robert Nemec
-Member of the Supervisory Board
Fridrich Kováč
-Member of the Supervisory Board
Eva Ďurečková
-Member of the Supervisory Board

06. Organizačná štruktúra spoločnosti

06. Organization structure

07. Portfólio ponúkaných služieb

/ *Letecké služby*

/ *Neletecké služby*

/ *Outsurované služby*

Portfólio služieb Letiska M. R. Štefánika sa základným spôsobom člení na služby bezprostredne súvisiace s obsluhou prostriedkov leteckej dopravy a s vybavením cestujúcich (letecké služby) a na doplnkové aktivity realizované v prospech cestujúcej verejnosti a iných užívateľov v rámci ich potrieb na letisku (neletecké služby). Časť služieb poskytuje samotná letisková spoločnosť, ostatné služby sú zabezpečené prostredníctvom subdodávateľov.

Letecké služby:

- služby pozemnej obsluhy lietadiel,
- ramp handling (odmrazovanie lietadiel, čistenie, plnenie pohonných látok, dodávka pitnej a úžitkovej vody, dodávka jedál a nápojov na palubu – catering, dodávka ostatných médií – dusík, kyslík a pod., nakladanie/vykládanie),
- obchodný handling cestujúcich a batožiny (vybavenie cestujúcich a batožiny, reklamácie, služby pre cestujúcich),
- technický handling lietadiel,
- všeobecné letectvo,
- obchodný a technický handling leteckého nákladu a pošty,
- bezpečnostná ochrana (vlastná ochrana, biologická ochrana, záchranná a hasičská služba, detekčná kontrola),
- predaj leteckých dokladov cestujúcim v mene leteckých spoločností,
- 24-hodinová centrálna informačná služba,
- asistenčné služby pre cestujúcich so zníženou mobilitou.

Neletecké služby:

- prenájom nebytových priestorov,
- prenájom reklamných plôch,

- prenájom rokovacích a konferenčných priestorov,
- prenájom skladovacích kapacít ropných produktov.

Outsurované služby:

- plnenie lietadiel pohonnými látkami,
- balenie batožín,
- gastronomické služby (kaviarne, rýchle občerstvenie, reštaurácia),
- obchodné služby (duty free predajne, trafiky, darčkové obchody),
- salóniky pre obchodných cestujúcich (business lounge),
- požičovne automobilov,

- služby mestskej hromadnej dopravy,
- služby diaľkovej dopravy,
- taxi služby,
- bankové automaty,
- turistická informačná služba.

07. Services portfolio

/ *Aviation services*

/ *Non-aviation services*

/ *Outsourced services*

The portfolio of services at Airport Bratislava on a basic level is divided into services directly related to the running of air transport and the transport of passengers (aviation services) and supplementary services carried out for the benefit of the travelling public and other users regarding their needs at the airport (non-aviation services). Part of the services are supplied by the airport company itself and the rest are supplied by subcontractors.

Aviation services:

- Aircraft ground handling services

- Ramp handling (aircraft defrosting service, cleaning, aviation fuel filling, supply of drinking and industrial water, on-board meal and drinks supply – catering, supply of other media – nitrogen, oxygen, etc., loading/unloading)
- Commercial passenger and baggage handling (passenger and baggage pro-

cessing, complaints, other passenger services)

- Technical aircraft handling
- General aviation
- Commercial and technical cargo and mail handling
- Safety and security (airport security, biological safety, rescue and fire brigade services, detection control)
- Travel documents sales to passengers on behalf of airlines
- 24-hour central information service
- Assistance services for passengers with reduced mobility.

Non-aviation services:

- Office space letting
- Advertising space letting
- Business and conference spaces letting
- Storage of oil products capacity letting.

Outsourced services:

- Aircraft fuelling
- Packing facility
- F&B outlets (restaurant, coffee houses, fast-food)
- Retail services (travel value/duty-free shops, news-stands, gift shops)
- Business travellers lounges (business lounges)
- Car-rental services
- Public transport services
- Long transport services
- Taxi services
- Cash-machines (ATMs)
- Tourist information service

08. Personálna politika

/ Štruktúra zamestnancov a osobné náklady

/ Odborný rast a vzdelávanie

/ Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

/ Vývoj počtu zamestnancov

/ Veková štruktúra zamestnancov

/ Kvalifikačná štruktúra zamestnancov

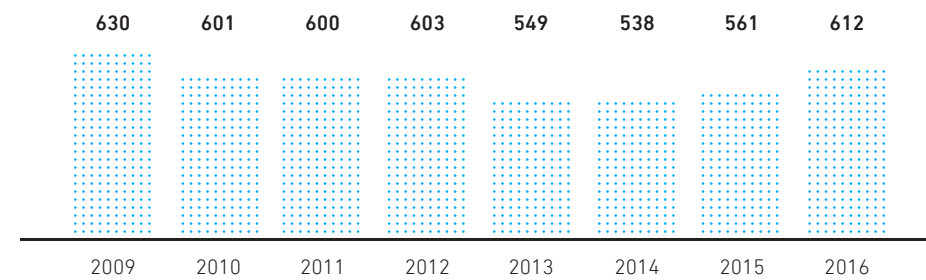
Štruktúra zamestnancov a osobné náklady

V roku 2016 pracovalo v spoločnosti 612 zamestnancov, z toho 171 žien (28 % z celkového počtu) a 441 mužov. V porovnaní s rokom 2015 sa zvýšil počet zamestnancov o 51. Priemerný vek zamestnanca ku 31. decembru 2016 bol 39,4 rokov. Priemerná mzda v spoločnosti dosiahla úroveň 927,60 €, čo predstavuje jej nárast v porovnaní

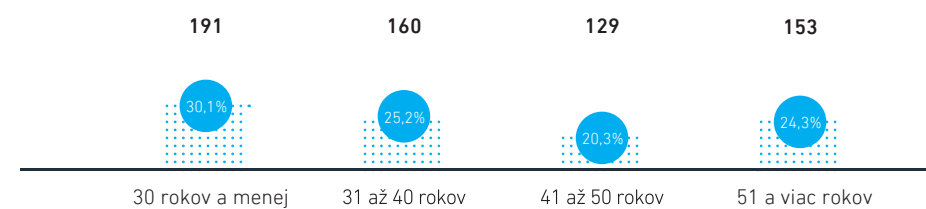
s rokom 2015 o 29,90 €.

Ku 31. 12. 2016 pracovalo v spoločnosti 633 zamestnancov, v porovnaní s počtom ku 31.12. 2015 ide o nárast o 49 zamestnancov. Počas letnej sezóny posilnilo prevádzku letiska 103 študentov, ktorí boli zamestnaní na dohodu o brigádnickej práci študentov.

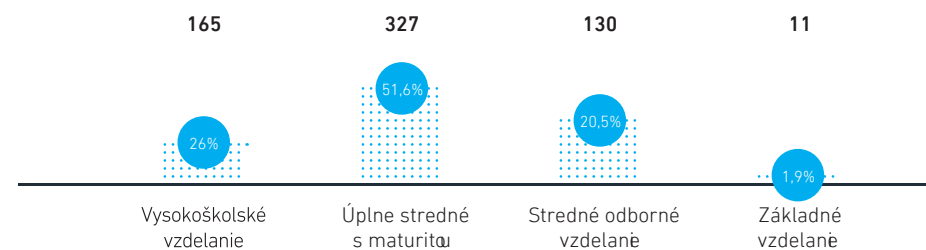
Vývoj počtu zamestnancov

Veková štruktúra zamestnancov ku 31.12. 2016:

Kvalifikačná štruktúra zamestnancov ku 31. 12. 2016:

Odborný rast a vzdelávanie

V roku 2016 zamestnávateľ zrealizoval spolu 3 421 vzdelávacích aktivít s cieľom zabezpečiť kvalifikovanú a odborne zdatnú pracovnú silu. Konali sa predovšetkým od-

borné vzdelávacie aktivity a periodické školenia, zároveň sa zamestnanci zúčastňovali konferencií a seminárov.

Odbor ľudských zdrojov začal v druhej po-

08. Personnel policy

/ Employees and personnel costs

/ Professional growth and education

/ Safety and health protection at work

/ Development of employee numbers

/ Employees age structure

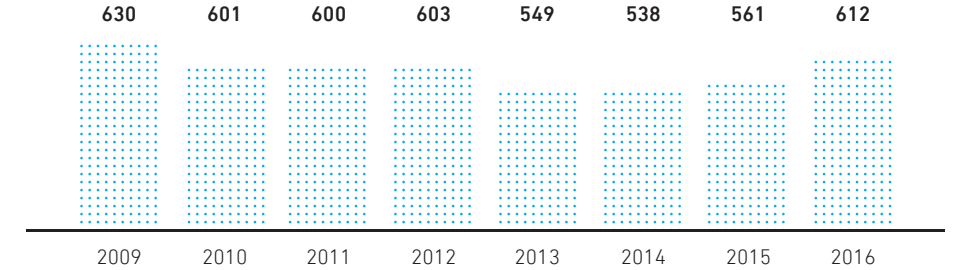
/ Employees education structure

Employees and personnel costs

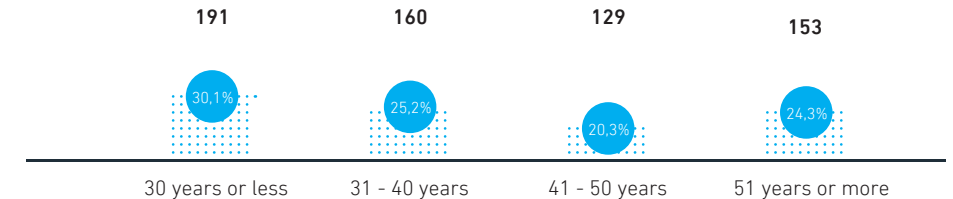
In 2016, The company employed 612 employees (171 women - 28 % of the volume - and 441 men). Their average age was 39.4 years as at December 31,2016. In comparison to 2015 it is an increase of 51 people. The average salary in the company reached 927.60 EUR at the end of the year. The average salary dropped in comparison with previous year at 29.90 EUR.

As of December 31, 2016, the Airport employed 633 employees, which is an increase by 49 employees in comparison with the same period in the previous year. Because of a need to strengthen the employees during summer time, the airport employed 103 students working within the agreement on season work of a student.

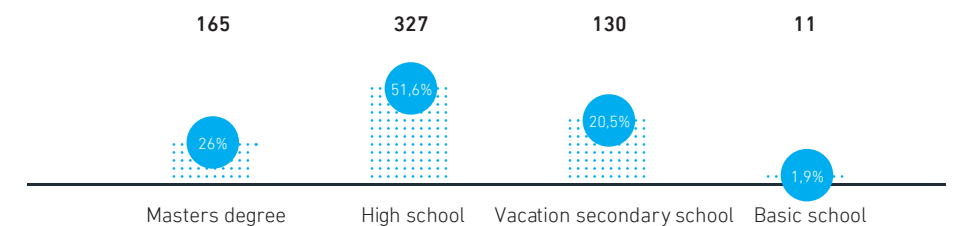
Development of employee numbers

Employees age structure as at 31.12. 2016:

Employees education structure as at 31. 12. 2016:

Professional growth and education

In 2016, the total of 3 421 trainings were provided. The employer pays great importance on education and training of its employees, while only qualified and

professionally competent employees can contribute to provision of safety and smooth operation of Bratislava Airport. During 2016 mainly specialised education activities and periodical training were exe-

lovcu roka 2016 s prípravou výcvikovej príručky, ktorá bude súčasťou prevádzkovej príručky prevádzkovateľa letiska. Jedným z jej základných cieľov je sprehľadnenie a vytvorenie fungujúceho a účinného systému počítačného a kontinuálneho vzdelávania zamestnancov spoločnosti a koncentrácia informácií týkajúcich sa vzdelávania do jedného uceleného materiálu.

Vo výcvikovej príručke bude zadefinovaný výcvikový program, minimálne požiadavky pre každú pracovnú pozíciu ako aj vytvorený vstupný, udržiavací či opakovací výcvik pre každého zamestnanca na mieru. Príručka tak prispeje ku väčšej štandardizácii a kvalite vzdelávacieho systému. Dôležitou súčasťou príručky bude aj zoznam interných inštruktorov a výcvikových organizácií

schválených Dopravným úradom Slovenskej republiky. Zoznam kvalifikovaných profesionálov bude zárukou požadovanej vysokej kvality realizovaných výcvikov. Vytvorené kontrolné mechanizmy nového výcvikového systému pomôžu zabezpečiť kvalifikovaný personál v súlade s legislatívnymi požiadavkami.

Prevádzkovateľ zabezpečí pravidelnú aktualizáciu príručky tak, aby obsahovala všetky novinky z oblasti legislatívy a príslušnej prevádzkovej oblasti.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Aj v uplynulom roku zamestnávateľ pokračoval vo zvyšovaní povedomia zamestnancov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci ako aj v oblasti ochrany pred

požiarmi prostredníctvom pravidelného oboznamovania zamestnancov a realizácie školení. Výsledkom bola dostatočná informovanosť zamestnancov o ich právach a povinnostiach. Snaha zamestnávateľa znížiť počet mimoriadnych udalostí a pracovných úrazov v danom roku viedla k prepracovaniu analýzy rizík a hodnotenia nebezpečenstiev jednotlivých pracovných pozícií, v nadväznosti na čo zabezpečil zamestnávateľ úpravu postupov a vybavenia zamestnancov osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami. Pokračovanie v mimoriadnych kontrolách pracovísk pozitívne prispelo ku zlepšeniu stavu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a takisto k prevencii ochrany pred požiarmi.

cuted and at the same time employees participated at conferences and seminars.

The Human Resources Department began with the preparation of the training manual in the second half of 2016, which will be a part of the operations manual of the airport operator. One of its main objectives is arranging and creating an efficient and effective system of initial and continuous training of employees and also to concentrate the information related to training into one coherent document.

The training manual will include the defined training program, minimal requirements for each work position as well as the initial, recurrent or refresher training, tailor made for each and every employee. This way the manual will contribute to the

better standardization and quality of the training system. An important part of the manual will also be a list of internal trainers and training organizations, approved by the Transport Authority of the Slovak Republic. The list of qualified professionals will be a guarantee of the required high quality of the executed trainings. The control mechanisms created for the new training system will help provide qualified personnel in accordance with legislative requirements. The airport operator must ensure regular updating of the manual and include all the new information in the field of legislation and relevant operational areas.

Safety and health protection at work

The employer focused on increase of awareness of employees in the field of

safety and health protection at work and in the field of fire protection. In connection with the issue new inter-company regulations were elaborated according to valid legislation. A new system of employee education was implemented into practice (acquiring of authorisation and certificates) which focused on knowledge of valid legal regulations and safe working procedures. At the same time extraordinary checking /controls of technical condition of selected technical equipment, workplaces, work procedures were implemented. Reworking of the system of medical preventive examinations execution in relation to work provided its compliance with valid legislation and organizational structure of the company.

09. Riadenie systému kvality

Dopravný úrad Slovenskej republiky, ako orgán štátnej správy a dozoru podľa zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve, vydáva rozhodnutie, v ktorom povoľuje prevádzkovanie civilného letiska, a to po predchádzajúcom splnení všetkých podmienok vyplývajúcich z uvedeného zákona ako aj ďalších leteckých predpisov.

Rozhodnutie Dopravného úradu, ktorým povoľuje prevádzkovanie Letiska M. R. Štefánika, je jedným z kľúčových dokumentov, ktorý zároveň preukazuje, že jeho držiteľ plní všetky požiadavky vyplývajúce z medzinárodných predpisov upravujúcich predovšetkým oblasti organizácie a riadenia spoločnosti a systémov riadenia prevádzkovej bezpečnosti a kvality, ochrany pred protiprávnymi činmi a ochrany životného prostredia.

Po úspešnom splnení požiadaviek a kritérií stanovených pre prevádzkovateľov letísk národnými i medzinárodnými predpismi udelil Dopravný úrad letiskovej spoločnosti povolenie na prevádzkovanie Letiska M. R. Štefánika v Bratislave do konca októbra 2019.

Letisková spoločnosť Letisko M. R. Štefánika pri riadení systému kvality v oblasti prevádzky využíva metódy systému riadenia kvality v súlade s EN STN ISO 9001:2015 ako aj EN STN ISO 19011:2011, popisujúce požiadavky na systémy riadenia kvality a návod na auditovanie systému riadenia. V roku 2016 prebehla analýza rozdielov a princípov definovaných v EN STN ISO 9001:2008 a novou EN STN ISO 9001:2015 a na základe výstupov boli definované nové princípy a postupy v systéme riadenia kvality s väčším dôrazom na procesný prístup. Základné princípy a ciele systému riadenia kvality, ako aj nástroje využívané za účelom dosiahnutia týchto cieľov, sú zakotvené v Politike kvality Letiska M. R. Štefánika.

V ďalších rokoch je naplánované plné zavedenie nových požiadaviek a princípov do systému riadenia letiskovej spoločnosti tak, aby mohla zabezpečiť neustále zvyšovanie kvality poskytovaných služieb svojim partnerom a zákazníkom, ako aj identifikovať priestor pre ich rozvoj a napredovanie.

09. Quality management

Transport Authority of the Slovak Republic, as the national supervisory authority, issues permits for the provision of civil airport operations, following a compliance with all the rules laid down in Act No. 143/1998 Coll. on civil aviation (the Aviation Act) as subsequently amended. It is one of the key documents, which also testifies to the fact that the owner complies with all requirements arising from international regulations, as well as security standards.

The ruling of the Transport Authority of the Slovak Republic, giving permission to operate the Letisko M. R. Štefánika airport company, is one of the key documents, proving that the owner complied to all requirements of international regulations in organisation and company management, as well as the system of operation security and quality management, protection from illegal activities and environment protection.

Transport Authority of the Slovak Republic awarded Airport Bratislava the extension of the permit for operations at the

Airport for a limited time, until October 31, 2019.

The Letisko M. R. Štefánika airport company uses the methods of quality management system in accordance with EN STN ISO 9001:2008 at its operation. The basic principles and targets of the quality management system, as well as the tools to reach these targets are embedded in the Quality Policy of the Letisko M. R. Štefánika airport company.

10. Politika bezpečnosti leteckej prevádzky

Aj v roku 2016 pokračoval proces implementácie jednotlivých elementov a nástrojov komplexného systému riadenia prevádzkovej bezpečnosti – tzv. Safety Management System. Cieľom postupnej implementácie tohto systému, ktorý je súčasťou Národného bezpečnostného programu civilného letectva Slovenskej republiky, je udržiavanie efektívneho a funkčného prostredia pre kvalitný a bezpečný výkon všetkých činností súvisiacich s prevádzkou a obsluhou lietadiel na Letisku M. R. Štefánika.

Jedným zo základných prvkov účinného systému riadenia prevádzkovej bezpečnosti je aj jednoznačná deklarácia zodpovednosti za kvalitu a bezpečnosť dodávaných služieb – vyjadrená prostredníctvom Politiky bezpečnosti:

Bezpečnosť leteckej prevádzky je neoddeliteľnou súčasťou celkového riadenia Letiska M. R. Štefánika a všetci zamestnanci spoločnosti, na čele s predstaviteľmi vrcholového vedenia, sú si vedomí povinnosti realizovať všetky svoje rozhodnutia a činnosti tak, aby svojim zákazníkom a obchodným partnerom poskytovali bezpečné, kvalitné a efektívne služby. Záväzok vyvíjať trvalé úsilie sme-

rom k vytváraniu stabilného prostredia s aktívnym prístupom ku kontinuálnemu zvyšovaniu úrovne prevádzkovej bezpečnosti všetkými zamestnancami je zakotvený v tzv. Politike bezpečnosti leteckej prevádzky na Letisku M. R. Štefánika.

Manažment letiska vyjadril svojim vyhlásením trvalý záujem zavádzať, vytvárať a zlepšovať stratégiu prístupu a riadenia procesov a všetkých činností za účelom zaistenia čo najvyššej úrovne bezpečnosti prevádzky a plnenia národných a medzinárodných štandardov platných v oblasti civilného letectva. Za účelom dosiahnutia stanovených cieľov využíva Letisko M. R. Štefánika nástroje aktívnej a prediktívnej identifikácie hrozieb a rizík s cieľom včasného odhalenia negatívnych trendov a tak predchádzať vzniku nežiadúcich situácií.

Letisková spoločnosť naďalej vyvíja všetky realizovateľné snahy a aktivity, ktoré umožnia efektívny rozvoj internej kultúry a riadenia prevádzkovej bezpečnosti spoločnosti, a tým umožnia poskytovanie kvalitných a profesionálnych služieb našim zákazníkom.

10. Safety policy

In 2016, we continued implementing the individual elements and tools of the complex operational safety system of Safety Management System. The target of the gradual implementation, which is a part of the Slovak National Aviation Security Programme, is to create an effective and functioning environment for a high-quality and safe performance of all activities related to operation and service of the aircrafts on the Letisko M. R. Štefánika airport.

One of the basic elements of an efficient operation security management system is also clear declaration of responsibility for quality and safety of the provided services – expressed by the Safety Policy:

Safety of the aviation operation is an inseparable part of the overall management of the Letisko M. R. Štefánika airport company and all the employees, led by the management members, are aware of their duty to perform their decisions and activities in a way which provides safe, high-quality and effective services to the company's customers and business partners. The commitment to permanently try to create stable environment with active approach to continuous

improving of the level of operation safety of all the employees is embedded in the Safety Policy of Aviation Operations of the Letisko M. R. Štefánika airport company.

The Airport's management expressed a consistent interest to introduce, create and improve access strategy, the management of systems and the processes of all activities, with the aim of ensuring the highest level of safety and fulfilment of national and international standards required in the field of civil aviation.

The Letisko M. R. Štefánika airport company is using the tools of active and predictive threat and risk identification to reach this target and early identification of negative trends and prevent unwanted situations.

11. Ochrana letiska a bezpečnosť

Letisko M. R. Štefánika zabezpečuje bezpečnostnú ochranu v súlade s medzinárodnými štandardmi a odporúčaniami uvedenými v Annex 17 k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve, v súlade s právom Európskej únie, so zákonom č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, s leteckým predpisom L 17 „Ochrana civilného letectva pred činmi protiprávneho zasahovania“ a v súlade s Národným programom ochrany civilného letectva pred činmi protiprávneho zasahovania. Výkon bezpečnostnej ochrany je realizovaný súborom preventívnych, personálnych a technologických opatrení.

Ochrana letiska zabezpečuje okrem iného na vstupných bodoch vstupno-výstupný režim do vyhradených bezpečnostných priestorov letiska, vykonáva strážnu službu, fyzickú ochranu letiska a jeho majetku, hliadkuje pri manipulácii a skladovaní batožiny, pri ochrane leteckého nákladu, pošty a materiálov leteckých dopravcov, vykonáva bezpečnostný dohľad, stráženie lietadiel a pod.

Okrem týchto činností sa ochrana letiska v roku 2016 priamo podieľala na mimoriadnych pracovných úlohách letiska a na mimoriadnych bezpečnostných opatreniach, akými boli:

- mimoriadne bezpečnostné opatrenia v súvislosti s teroristickým útokom na letisku Zaventem v Bruseli – marec,
- oprava časti priletovvej dráhy 13-31 – máj – júl,
- zabezpečovanie náviku leteckej nehody – máj,

- zabezpečovanie bezproblémového priletu a odletu účastníkov samitu premiérov EÚ – september,
- oprava časti priletovvej dráhy 04-22 – október – november,
- mimoriadne bezpečnostné opatrenia v súvislosti s výbuchmi vo svete a iné.

Hlavnou úlohou zamestnancov bezpečnostnej kontroly je vykonávať detekčnú kontrolu všetkých osôb vstupujúcich do vyhradených bezpečnostných priestorov a nimi prinášaných vecí, príručnej a podanej batožiny cestujúcich, leteckého nákladu a poštových zásielok, kontrolu dodávok potrebných počas letu a letiskových dodávok a spolupracovať s ďalšími bezpečnostnými zložkami pri riešení mimoriadnych situácií v civilnom letectve.

Na základe zvýšeného bezpečnostného rizika, ktoré bolo vyhlásené v marci 2016 – po teroristických útokoch v Belgicku – pristúpilo Letisko M. R. Štefánika ku kontrole všetkých osôb, ktoré vchádzali do verejných častí letiska. Následkom zvýšeného bezpečnostného rizika v roku 2016 bol spracovaný a predložený na Dopravný úrad SR nový Plán bezpečnostnej ochrany (PBO), ktorý obsahuje aj ustanovenia týkajúce sa vnútorných kontrol kvality bezpečnostnej ochrany civilného letectva, čím bol nahradený Bezpečnostný program BTS a jeho vykonávací predpis SM- BEZ/025 „Smernica pre výkon monitorovania súladu v systéme bezpečnostnej ochrany civilného letectva“ zo dňa 10. 10. 2013. Na základe avizovaných zmien predpisov ECAC (Európska komisia pre civilné letectvo), týkajúcich sa civilného letectva a prevádzkovateľov letísk v Európe a ich povinnosti aplikovať tieto predpisy v termíne do 1. septembra 2020,

11. Airport security

Letisko M. R. Štefánika – Airport Bratislava, a. s. (BTS) ensures safety in accordance with the following: Act No. 143/1998 Coll. On Civil Aviation and on amendments and supplements to certain Acts as amended (Aviation Act); Amendment no. 8/2008, as amended by Supplement no. 2 valid from 15. 7. 2010, Amendment No. 8/2008 enabling Regulation No L17 on Safeguarding Civil Aviation against Acts of Unlawful Interference; ICAO documents „Aviation Security Manual“; Doc. 30 (Part II) “ECAC Policy Statement in the Field of Aviation Security“, Regulation (EC) No. 300/2008 of the European Parliament and of the Council on Common Rules in the Field of Civil Aviation Security; Resolution of the Slovak Republic No. 748/2004 on “Distribution of execution of preventive measures in civil aviation against unlawful interference” and another laws, Doc 8973/8 to Annex 17 of the ICAO Convention, international regulations and recommendations ICAO and ECAC and through measures associated with personnel and technology. The safety protection is a set of preventive, personnel and technological measures.

The Airport's Safety and Security department provides amongst other things the entry and exit monitoring of dedicated safety areas and airside; security services or physical safeguarding of the Airport and its property; monitoring of the manipulation and storage of baggages; protecting the air cargo, post and air carriers property and it also provides security monitoring, ensuring the security of aircraft, etc.

In addition to these activities, airport security in 2016 directly contributed to the

emergency work assignments of the airport and the extraordinary security measures, such as:

- extraordinary security measures in connection with the terrorist attack at the Zaventem airport in Brussels - March
- repair of a part of the landing runway – 13th – 31st May – July,
- providing security for the airport accident training – May,
- ensuring a smooth arrival and departure of the participants of the Summit of the Prime Ministers of the EU - September,
- repair of a part of the landing runway – 4th – 22nd – October – November,
- extraordinary security measures in connection with terrorist attacks around the world and others.

The Security and Safety staff undertakes safety trainings and the training of employees, they outline the methodology and processes for executing activities of the Airport provider in terms of the requirements complying with the national and international documents. The main task of the Security staff is to execute detection control on all persons entering the dedicated security areas and their carried belongings and loads, controlling the supplies of food and drink (catering) intended for loading onto the aircraft and to collaborate in resolving emergency situations which may arise in civil aviation and within the internal quality audit system, the accordance of the safety measures and the set requirements is being monitored.

Based on the increased security risk, which was announced in March 2016 – after the terrorist attacks in Belgium

absolvovali vedúci predstavitelia oddelenia bezpečnosti viaceré rokovania týkajúce sa pripravovaných predpisov. Avizované zmeny v legislatíve, vrátane prechodu na ECAC štandard 3, môžu znamenať pre Letisko M. R. Štefánika najväčšiu výzvu za posledné roky.

Určení zamestnanci bezpečnosti vykonávajú bezpečnostné školenia a výcvik ostatných zamestnancov, vypracúvajú tiež metodiky a postupy vykonávania činností prevádzkovateľa letiska z hľadiska požiadaviek národných a medzinárodných dokumentov a v rámci vnútorného systému kontroly kvality monitorujú súlad bezpečnostných opatrení so stanovenými požiadavkami.

– the M. R. Štefánik Airport acceded to carrying out checks of all persons who enter the public areas of the airport. As a result of increased security risk in 2016, a new Security plan (PBO) was created and submitted to the Transport Authority of the Slovak Republic. The Security plan (PBO) also contains provisions relating to the internal quality control of civil aviation security, that replaced the BTS Security program and implementing regulation SM- BEZ/025 “Guidelines for monitoring of compliance of the system of civil aviation security” from the 10th October 2013. As a result of the announced changes of the ECAC regulations (European Civil Aviation Conference), relating to civil aviation and airport operators in Europe and their duties to apply these regulations by the deadline of 1st September 2020, the security department leaders attended several meetings related to the upcoming regulations. The announced changes in legislation, including the transition to ECAC Standard 3, may be the biggest challenges that the M. R. Štefánik Airport has had to face in recent years.

12. Politika ochrany životného prostredia

Predstavenstvo spoločnosti Letisko M. R. Štefánika – Airport Bratislava, a. s. (BTS) považuje ochranu životného prostredia pri výkone práce za jedno z hlavných kritérií, ktoré zohľadňuje pri organizovaní svojej činnosti.

Letisko je pripravené udržiavať a zveľaďovať všetky zložky životného prostredia. Koncepcia ochrany životného prostredia zahŕňa všetky aspekty udržateľnosti, inovácie a iniciatívy najmodernejšími postupmi, ako aj vplyv na ochranu životného prostredia na letisku a v jeho okolí. Tak ako sa spoločnosť rozvíja, vykonáva všetky ekologické postupy vedúce k udržateľnosti a k šetreniu životného prostredia. Keďže sprievodným javom leteckej prevádzky sú aj negatívne dosahy na životné prostredie, potenciálne zdroje znečistenia sa neustále sledujú a vyhodnocujú.

Spoločnosť si v plnej miere uvedomuje svoj vplyv na životné prostredie. Jednou z našich hlavných priorít je neustále zlepšovanie technológie, znižovanie energetickej náročnosti a minimalizovanie environmentálneho vplyvu. Pre dosiahnutie týchto cieľov sa manažment letiskovej spoločnosti zaväzuje :

- Dodržiavať aktuálne právne a iné predpisy vyplývajúce z platnej legislatívy pri sústavnom zlepšovaní systému manažérstva kvality, ochrany životného prostredia a kontroly na zaistenie BOZP.
- Zlepšovaním vzťahov spoločnosti k ochrane životného prostredia a vytváraním podmienok pre prevenciu znečistenia, znižovania množstva odpadov a spotreby zdrojov tam, kde je to možné, presadzovať regeneráciu a recykláciu ako opak zneškodňovania.

- Znižovať negatívne environmentálne vplyvy procesov pri prevádzke spoločnosti.
- Zvyšovať profesijnú úroveň pracovníkov spoločnosti systematickým vzdelávaním a zvyšovaním ich environmentálneho povedomia, zabezpečovať pravidelnú odbornú prípravu, zvyšovať kvalifikáciu, školenia zamestnancov a rozvíjanie ich povedomia o zásadách ochrany životného prostredia a o prevencii závažných priemyselných havárií.
- Pravidelne monitorovať a hodnotiť našu environmentálnu výkonnosť, environmentálne plány a ciele, za účelom neustáleho zlepšovania nášho environmentálneho správania.
- Zabezpečovať výchovu a vzdelávanie všetkých zamestnancov v otázkach ochrany životného prostredia, prevenciu závažných priemyselných havárií a vplyvov ich činností na životné prostredie za účelom zvyšovania ich environmentálneho povedomia.

Medzi environmentálne aktivity letiska patrí podrobný ornitologický prieskum, a to nie len vlastného letiskového areálu, ale aj jeho širšieho okolia. Sleduje sa sezónny, ale aj denný ťah vtáctva, kontroluje sa obdobie vyvážania mláďat a poľnohospodárska činnosť v okolí letiska. Čím je výskyt vtáctva väčší, tým je prirodzene zvýšené riziko zrážok lietadiel s vtákmi. Preto sú priestory letiska a jeho okolia celodenne monitorované zamestnancami letiska.

Ochranu životného prostredia zabezpečujeme preventívnymi opatreniami v týchto hlavných oblastiach:

- ochrana podzemných vôd,
- monitorovanie hluku z leteckej prevádzky,

12. Environment protection policy

The Board of Directors of the Letisko M. R. Štefánika – Airport Bratislava, a.s. (BTS) company considers the environment protection as one of the main criteria at organising the company's activities.

The airport is ready to maintain and improve all parts of the environment. The concept of environment protection includes all aspects of sustainability, innovation and initiatives by up-to-date methods, as well as the impacts on environment protection on the airport and in its surroundings. As the company is developing, it pursues all ecological approaches to sustainability and protection of the environment. As the side effects of aviation operation are negative impacts on the environment, the potential pollution sources are constantly monitored and evaluated.

The company is fully aware of this impact on the environment. Therefore, one of its priorities is the constant improvement of technologies, lowering the energy consumption and minimizing the environmental impacts. To reach these targets, the airport company management pledges to:

- comply with current legal provisions and other provisions related to valid laws, consistently improve the quality management systems, environmental protection, and ensure health and safety at work checks;
- improve the relationships of the company to the environmental protection and create conditions for pollution prevention, reduction of waste and resource consumption wherever possible, and promote re-generation and recycling as

- the alternative to waste liquidation;
- reduce negative environmental impacts of the processes of the operation of the company;
- improve the professional level of the company's employees by systematic education and increasing their environmental awareness, secure scheduled specialized trainings, increase their qualification, provide training courses of the employees and increase their awareness of the principles of environmental protection and prevention of major industrial accidents;
- regularly monitor and assess our environmental efficacy, environmental plans and targets to continuously improve our environmental behaviour;
- ensure education and training of all the employees on environmental protection, prevention of major industrial accidents and impacts of their activities to the environment to increase their environmental awareness.

Among the environmental activities of the airport, there is detailed ornithological research – not only of the airfield, but also the surrounding. We monitor the seasonal, as well as day-to-day migration of the birds, activities of their young, as well as the agricultural activities in the surrounding of the airport. The bigger the presence of the birds, the higher risk of their collisions with airplanes. Therefore, the airfield and the surrounding are monitored by our employees day and night.

Environmental protection is guaranteed by preventive measures in these main areas:

- Protection of underground water
- Air traffic noise monitoring

- ochrana ovzdušia,
- likvidácia a separácia ostatného a nebezpečného odpadu,
- závažné priemyselné havárie,
- ochrana prírody a krajiny.

Ochrana podzemných vôd

- nepretržité monitorovanie stupňa znečistenia v spolupráci s okresným úradom a odborom životného prostredia.

Monitorovanie hluku

- 24-hodinové monitorovanie hluku od roku 1994,
- on-line napojenie monitorovania na radarový systém v spolupráci s LPS SR, š. p.,
- priebežné spracovávanie hlukových štúdií a následná korekcia letových trajektórií,
- komunikácia s dotknutými obcami a mestskými časťami.
- v rámci environmentálnej politiky akciová spoločnosť každoročne spolupracuje na vytváraní hlukovej mapy, ktorá je dôležitým dokumentom pri posudzovaní a schvaľovaní novej výstavby v okolí letiska.

Ochrana ovzdušia

- nepretržité monitorovanie stupňa znečistenia.

Likvidácia odpadu

- separovaný zber a likvidácia ostatného a nebezpečného odpadu.

Závažné priemyselné havárie

Ochrana prírody a krajiny

- Air protection
- Liquidation of dangerous and other waste
- Serious industrial accidents
- Nature and landscape protection.

Protection of underground water:

- Continuous monitoring of the level of pollution in association with the Regional Office and the Environmental Office.

Air traffic noise monitoring:

- 24-hour noise monitoring since 1994
- Online monitoring connected to a radar system in association with LPS SR, š. p.
- Continuous processing of the noise studies and consequent correction of the flight trajectories
- Communication with affected villages and municipalities.
- As part of its environmental policies, Airport Bratislava participates every year in the creation of a noise map which is an important document in assessing and approving new construction in the vicinity of the airport.

Air protection:

- Constant monitoring of pollution levels.

Waste liquidation:

- Liquidation of dangerous and other waste.

Serious industrial accidents

Nature and landscape protection

13. Komunikácia s verejnosťou a médiami

Nie len že v roku 2016 odbavilo Letisko M. R. Štefánika najvyšší počet cestujúcich za posledných 8 rokov, ale rekordný záujem o letisko pretrvával aj mediálne. V uplynulom roku sa letisko v Bratislave vyskytlo v médiách viac ako 3 500-krát, čo je najväčší počet mediálnych výstupov v jeho histórii. Dôležité je tiež poznamenať, že takmer 100 % mediálnych správ malo buď pozitívny alebo neutrálny charakter, alebo bolo zmienkou o letisku.

Letisko bolo v uplynulom roku významnou súčasťou samitu prezidentov a premiérov krajín EÚ v rámci predsedníctva SR v Rade EÚ, prílety a odlety štátnikov si vyslúžili značnú mediálnu pozornosť. Už tradične pretrváva zvýšený záujem o témy súvisiace s letiskom či letectvom počas dovolenkovej sezóny v letných mesiacoch, v období od júna do septembra, keď v médiách prevažujú témy súvisiace s prepravnými podmienkami leteckých spoločností, a to aj vďaka proaktívnej komunikácii letiska. Cieľom je aj prostredníctvom médií informovať cestujúcu verejnosť tak, aby sa odlet stal pre cestujúceho bezproblémovým. Medializovanými témami boli tiež nové letecké spojenia, ktorých pribudlo celkovo sedem, ako aj existujúce možnosti leteckých liniek, či budúci rozvoj letiska.

Letisko aktívne informovalo zástupcov médií, širokú verejnosť, ale aj zástupcov cestovných kancelárií a agentúr o aktuálnom dianí, o nových linkách atď., a to prostredníctvom desiatok vydaných tlačových správ, zverejnených stanovísk, rozhovorov, newsletterov, prostredníctvom svojej webovej stránky, sociálnej siete Facebook či tlačových konferencií. Letisko M. R. Štefánika vzhľadom na zvý-

šenú prevádzku upustilo tento rok od organizovania exkurzií aj Dňa otvorených dverí. Ako novinku však v spolupráci so skupinou priaznivcov lietadiel zorganizovalo 1. bratislavský Spotter day, počas ktorého si mohlo 40 priaznivcov lietadiel a letiska odfotografovať rôzne typy lietadiel priamo na letiskovej ploche, čo sa stretlo s pozitívnym ohlasom.

V apríli 2016 predstavilo letisko verejnosti nový dizajn svojej webovej stránky www.bts.aero. V modernom, ale jednoduchom menu na hlavnej stránke webu si tak cestujúci nájdu všetky potrebné informácie o letoch, batožine, bezpečnostných predpisoch, o službách na letisku, parkovaní a doprave, turistické informácie, aktuality aj potrebné kontakty. V sekcii „O letisku“ zase záujemcovia nájdu aj také informácie, akými sú história letiska a jeho výstavba, štatistika, environmentálne informácie, zverejnené objednávky, ale aj profesionálnu fotogalériu. Pre obchodných partnerov je zase určená sekcia „B2B“.

V odletovej hale pribudol začiatkom roka moderný informačný interaktívny kiosk, ktorý prináša informácie o historickom lietadle Caproni Ca.33, ale aj informácie o letisku, jeho termináli či histórii.

Letisko oceňuje spoluprácu s marketingovými oddeleniami leteckých spoločností, vďaka čomu sa podarilo ponúknuť cestujúcej verejnosti atraktívne súťaže o letenky z Bratislavy na sociálnej sieti Facebook, čo prispelo k zvýšeniu povedomia o nových či existujúcich spojeniach.

V rámci marketingových aktivít bol záujemcom aj naďalej rozposielaný newslet-

13. External Communication

Not only did M. R. Štefánik airport in 2016 handle the highest number of passengers in the last 8 years, but a record interest in the airport was manifested in the media as well. In the past year, the Bratislava airport appeared in the media more than 3500 times, the largest number of media mentions in its history. It is also important to note that almost 100% of the media mentions were either of a positive or neutral character, or only included a mention of the airport.

In the past year, the airport has also been an important part of the Summit of presidents and prime ministers of the EU, within the Slovak Presidency of the Council of the EU; arrivals and departures of state officials have earned considerable media attention. It is already traditional that there is increased interest in topics related to aviation or the airport during the holiday season in the summer months - in the period from June to September - when the predominant topics in the media are related to airlines' Transport Terms, also caused by the proactive communication of the airport. The goal is to keep the traveling public informed using the media, in order for their departure to be unproblematic. Popular topics were also the new routes - altogether seven new routes were added - as well as the existing possibilities of the airlines or the future development of the airport.

The airport actively informed media representatives, the general public, as well as the representatives of travel agencies about current events, new routes etc. through dozens of issued press releases, published opinions, interviews, newsletters, through its website, social sites

like Facebook or press conferences. Due to the increased traffic, M. R. Štefánik airport did not organise excursions and Open days this year. However, as a novelty the airport organised, in cooperation with a group of airplane enthusiasts, the 1st Bratislava Aircraft Spotter Day, during which 40 aircraft supporters were able to take photographs of different types of aircrafts directly on the airport grounds, which was met with a positive response. In April 2016, the airport introduced a new design of its website www.bts.aero to the public. In the modern but simple menu on the main page of the website, the travelers will find all the necessary information about flights, luggage, security rules, airport services, parking and transportation, tourist information, news and necessary contacts. In the "About" section, interested people can find information such as the history of the airport and its construction, statistics, environmental information, published orders, but also a professional photo gallery. For our business partners, there is a designated "B2B" section.

A modern interactive information kiosk has also been added to the departure hall at the beginning of the year, which provides information about the historic aircraft Caproni Ca.33, but also information about the airport and its terminals or history.

The airport appreciates the cooperation with marketing departments of airlines, which is the reason why we were able to organise attractive competitions for plane tickets from Bratislava intended for the travelling public on the social network Facebook; these events contributed to raising awareness of new or existing routes.

ter o novinkách. Pri príležitosti spustenia nových liniek do Skopje a Eilat u sme organizovali inauguračné podujatia.

Letisková spoločnosť zároveň v súlade so zákonom č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám odpovedala v roku 2016 na 7 žiadostí o sprístupnenie informácií, podobne ako v minulom roku. V rámci internej komunikácie vznikol v závere roka nový interný časopis pre zamestnancov letiska s názvom „bts.info“, ktorého cieľom je ešte viac informovať pracovníkov letiskovej spoločnosti o vnútropodnikových udalostiach, a to približne v štvrtročnej periodicite. V rámci spoločnosti slúži na internú komunikáciu aj firemný intranet, hromadná e-mailová komunikácia či pravidelné stretnutia vedúcich zamestnancov so svojimi podriadenými.

Vzťahy s cestujúcimi

Oddelenie vzťahov s cestujúcimi – Customer relations – poskytuje 24 hodín denne, 7 dní v týždni, informácie cestujúcej verejnosti o odletoch a príletoch, o službách na letisku, a to osobne na oddelení informácií, telefonicky či formou e-mailu a rovnako prostredníctvom letiskového rozhlasu. Aj v tomto roku boli pre cestujúcich v letnej sezóne k dispozícii okrem pracovníkov oddelenia informácií aj pracovníci priamo v termináli, ktorí pomáhali usmerňovať cestujúcich a odpovedali na otázky o prepravných podmienkach leteckých spoločností či o službách na letisku.

Pre zlepšenie kvality služieb cestujúcim, ktorí odlietajú z Letiska M. R. Štefánika, alebo naň prileteli, inštalovalo letisko od decembra v budove terminálu spolu 6 prístrojov na meranie spokojnosti cestujúcich. Svoj názor môžu vyjadriť kliknutím

na emotikon na elektrickej obrazovke. Prostredníctvom emotikonov môžu pasažieri vyjadriť spokojnosť s čistotou toaliet, orientáciou na letisku či celkovým dojmom.

Všetci zamestnanci oddelenia vzťahov s cestujúcimi zároveň absolvovali kurz asertívnej komunikácie, ktorý pomohol zamestnancom zvládať techniku vedenia rozhovoru v komunikácii s cestujúcimi vo vypätých situáciách. Vybraní zamestnanci zároveň absolvovali kurz krízovej komunikácie pod vedením neziskovej organizácie Modrý anjel.

Oddelenie Customer relations zároveň vybavuje aj sťažnosti cestujúcej verejnosti,

ktorých bolo vzhľadom na počet vybavených cestujúcich 0,01 %, podobne ako rok pred tým, pričom pätina sťažností z tohto počtu bola neopodstatnená. Zaznamenaných bolo aj niekoľko pochvál.

Oddelenie reklamácií batožín zabezpečuje servis priletávajúcim cestujúcim pri akejkoľvek nezrovnalosti s ich batožinou, pričom sa riadi predpismi leteckej spoločnosti cestujúceho. Spíše zápis o batožine pre ďalšie spracovanie v leteckej spoločnosti alebo pre poisťovňu, zabezpečí transport oneskorenej batožiny na miesto vyžiadané cestujúcim a uchováva zabudnuté predmety nájdené v priestore letiska do vyzdvihnutia majiteľom.

Among other marketing activities, we also continued to send out our newsletter to interested persons. To celebrate the launch of new routes to Skopje and Eilat, we also organized an inaugural event.

The airport company, in accordance with the law no. 211/2000 Coll. on free access to information, responded in 2016 to 7 requests asking for an access to information, similarly as the year before.

Within the framework of internal communication, a new internal magazine for airport employees called “bts.info” was created at the end of the year, which aims to further inform employees of the airport about in-house events on a quar-

terly basis. Within the company, corporate intranet is used for internal communications, as well as mass e-mail communication and regular meetings of managers with their subordinates.

Customer relations

Department of customer relations provides 24 hours per day, 7 days in a week information to customers related to departures and arrivals, services at the airport, i.e. personally at the Information desk, by phone or e-mail and also through airport radio.

To improve the quality of services provided to the arriving or departing passengers from/to M. R. Štefánik airport, the

airport installed six computers for measuring passenger satisfaction in the Terminal building in December. Passengers can express their opinion using emoticons on the electrical screen. Through emoticons, passengers can express their satisfaction with the cleanliness of toilets, navigating the airport and the overall impression.

All the employees of the department also completed a course of assertive communication, which helped the employees to master the technique of leading a conversation with a passenger in tense situations. Selected employees also completed a course of crisis communication led by the non-profit organization Blue Angel.

The Customer Relations department also handles the complaints of the traveling public, which was 0.01% compared to the number of handled passengers - similar to the year before, with a fifth of the complaints unfounded. We also registered several compliments.

Lost and Found office provides services to arriving passengers and helps them with any irregularities with their baggage, while complying with the regulations of the airline company of the passenger. They record an entry about the luggage for further procession by the airline or the insurance company, secure the transport of delayed luggage to a place requested by the passenger and keep forgotten objects found at the airport to be picked up by the owner.

14. Hodnotenie prevádzkových výkonov

Rok 2016 možno z hľadiska prevádzkových výkonov považovať za mimoriadne úspešný rok. Niesol sa v znamení rastu všetkých kľúčových ukazovateľov prevádzkových výkonov – počtu pasažierov, dopravy, aj leteckého nákladu - carga.

Letisko M. R. Štefánika odbavilo v roku 2016 spolu na prílete a odlete presne 1 756 808 cestujúcich, čo predstavuje nárast o 12,3 % v porovnaní s rokom 2015. Je to zároveň najvyšší počet vybavených cestujúcich za posledných 8 rokov – od doby, kedy presiahol počet odbavených pasažierov dva milióny, o čo sa v tej dobe pričínili letecký dopravca Sky Europe. Vlastni rástol aj počet pohybov lietadiel a rovnako aj preprava carga.

V roku 2016 sa uskutočnilo na Letisku M. R. Štefánika v Bratislave spolu 25 690 letov, spolu odletov a príletov, čo je o 4 % viac pohybov lietadiel ako v roku 2015, keď bolo vybavených 24 622 letov.

O 9 % vzrástla aj preprava leteckého nákladu. V roku 2016 bolo vybavených spolu 22 895 ton carga, zatiaľ čo v roku 2015 sa vybavilo 21 098 ton nákladu.

Významný dvojciferný nárast – o 12,3 % – sa dosiahol v celkovom počte vybavených cestujúcich. Letiskom M. R. Štefánika ich prešlo o 192 497 viac ako vlani. V pravidelnej doprave bolo vybavených 1 335 007 pasažierov (+24 %), v nepravidelnej doprave bolo prepravených 417 021 osôb (-14 %) a ostatná doprava zaznamenala 4 780 cestujúcich (+1 %).

Podľa štatistík Medzinárodného združenia európskych letísk ACI Europe (Airports Council International Europe) sa stalo Le-

tisko M. R. Štefánika v Bratislave jedným z najúspešnejších letísk v Európe z hľadiska nárastu počtu vybavených pasažierov v roku 2016, keď už druhý rok po sebe zaznamenalo dvojciferný percentuálny nárast, pričom letiská v EÚ a Európe rástli v priemere jednociferným percentuálnym tempom.

Vývoj osobnej leteckej prepravy Pravidelná doprava

Letisko M. R. Štefánika v uplynulom období nastavilo vhodnú obchodnú stratégiu, ktorá priniesla takmer štvrtinový nárast počtu cestujúcich v pravidelnej osobnej preprave. Jej výsledkom bolo otvorenie základne leteckej spoločnosti Ryanair na letisku v roku 2015 s viacerými novými leteckými spojeniami, ktoré pridal dopravca aj v roku 2016, ale aj príchod nových leteckých dopravcov Wizz Air (od 28. marca 2016) a Pobeda s linkou do Moskvy od konca decembra 2015. Vďaka tomuto obchodnému modelu sa podarilo letisku zabezpečiť významný celkový nárast počtu cestujúcich i napriek tomu, že bezpečnostná situácia a teroristické útoky vo svete (Brusel, Nice, Istanbul), ako aj pokus o prevrat v Turecku, mali za následok značný pokles počtu cestujúcich v dovolenkovej sezóne, teda v rámci nepravidelnej charterovej dopravy.

Cestujúci mohli v rámci letného letového poriadku (od konca marca do konca apríla 2016) využiť spolu 34 pravidelných destinácií a desiatky nepravidelných dovolenkových charterových destinácií. Počet 34 liniek bol najvyšší počet pravidelných destinácií od roku 2009, keď lietal Sky Europe, a v ponuke bolo vtedy počas leta 45 pravidelných destinácií. Po krachu SkyEurope počet pravidelných destinácií klesal (v lete

14. Business activities evaluation

Year 2016 can be – in terms of operating performances – considered an extremely successful year. It was marked by the growth of all key indicators of operating performance – the number of passengers, traffic and air cargo.

BTS airport handled in 2016, when counting both the arriving and the departing passengers, exactly 1 756 808 passengers, an increase of 12.3% compared to 2015. It is also the highest number of passengers handled in the last 8 years – since the time when the number of handled passengers exceeded two million – work of the Sky Europe air carrier. Last year, the number of aircraft movements as well as the transport of cargo increased.

In 2016, 25 690 flights took place at Bratislava Airport, arrivals and departures, which is a 4% increase in aircraft movement compared to 2015; 24 622 flights took place that year.

Shipment of air cargo also increased by about 9%. In 2016, 22 895 tons of cargo were transported, while in 2015, 21 098 tons of cargo were transported.

Significant double-digit growth – 12.3% – was achieved in the total number of passengers handled. Compared to last year, about 192 497 passengers more passed through the Bratislava airport. 1 335 007 passengers were handled within the framework of scheduled transport (+24%), non-scheduled transport transported 417 021 people (-14%) and other transport registered 4 780 passengers (+1%).

According to the statistics of the Airports Council International Europe – ACI Europe,

the M. R. Štefánik Airport in Bratislava became one of the most successful airports in Europe in terms of the increase of handled passengers in 2016, when the airport experienced double-digit percentage growth for the second year in a row, while other European and EU airports grew on average at a single-digit percentage rate.

Development of passenger air transport Scheduled Transport

M. R. Štefánik Airport brought forward a well-executed sales strategy during this period, which resulted in an almost quarter increase of the number of passengers of scheduled passenger services. The most important factor in the increase was opening the Ryanair Airline base at the airport in 2015, which brought new air routes to the airport and the airline also added more destinations in 2016. Another factor was the arrival of new airlines; Wizz Air (from 28 March 2016) and Pobeda, which has been operating direct flights to Moskva from the end of December 2015. Thanks to this business model, the airport managed to ensure a significant overall increase of the number of passengers despite the security situation and terrorist attacks around the world (Brussels, Nice, Istanbul), as well as the attempted military coup in Turkey, which resulted in a significant decrease of the number of passengers in the holiday season, mainly in the context of non-scheduled charter service.

During the summer season (from the end of March to late April 2016), passengers could take advantage of a new summer flight schedule, which introduced 34 scheduled destinations and dozens of non-scheduled holiday charter desti-

2010 – 33 destinácií, v lete 2011 – 30 destinácií, v lete 2012 – 24 destinácií, v lete 2013 – 24 destinácií, v lete 2014 – 19 destinácií, v lete 2015 – 26 destinácií).

Počas zimného letového poriadku, ktorý platil od konca októbra 2016 do konca marca 2017, mohli cestujúci využiť z Letiska M.R. Štefánika v Bratislave spolu 23 pravidelných destinácií. Je to rovnako najvyšší počet pravidelných destinácií od čias Sky Europe v roku 2009. Vtedy bolo v ponuke počas zimy 26 pravidelných destinácií a od roku 2009 počet zimných pravidelných liniek poklesol (v zime 2010 – 21 pravidelných liniek, v zime 2011 – 18 liniek, v zime 2012 – 12 liniek, v zime 2013 – 14 liniek, v zime 2014 – 14 liniek, v zime 2015 – 17 liniek).

V pravidelnej doprave bolo spolu odobavených 1 335 007 pasažierov (+ 24 %). Najväčším prepravcom na Letisku M. R. Štefánika sa stala aj v roku 2016 opäť spoločnosť Ryanair, ktorá prepravila z tohto počtu 1 161 868 pasažierov, o 15 % viac ako rok pred tým. Ryanair zároveň pridal v uplynulom roku 5 nových leteckých spojení. Cestujúci tak mohli využiť novú linku do Manchesteru (od 1. apríla 2016), ktorá nahradila zrušenú linku do Liverpoolu. Z dôvodu predsedníctva SR v Rade EÚ, a potreby priameho denného leteckého spojenia Bratislavy s Bruselom, požiadalo letisko spoločnosť Ryanair, aby presunula lety zo vzdialenejšieho letiska Brusel-Charleroi na hlavné letisko v Bruseli – Zaventem. Malo sa tak stať od 1.

apríla, keďže v marci však došlo na letisku v Bruseli k teroristickému útoku, lety boli spustené od 8. apríla 2016 s plánom prevádzkovať ich minimálne do skončenia letnej sezóny koncom marca 2017. Záujem úradníkov o lety však nebol výrazný, spoločnosť sa preto rozhodla presunúť v novembri lety opäť do Brusel-Charleroi. Novú sezónnu linku na obľúbený grécky ostrov Korfu otvoril Ryanair od 29. apríla 2016 počas dovolenkovej sezóny. V zimnom letovom poriadku ešte dopravca pridal ďalšie tri nové letecké spojenia – do Nišu v Srbsku, do Eilat-Ovdy v Izraeli (svojej prvej linky v Ázii) a do Leeds-Bradford vo Veľkej Británii a späť. Prestal však prevádzkovať lety na letisko Londýn-Luton a z neho, ponechal len frekvencie na letisko Stansted v Londýne, ako

nations. 34 destinations was the highest number of scheduled destinations since 2009, when Sky Europe was in business and 45 scheduled destinations were being offered. After the collapse of Sky Europe, the number of scheduled destinations decreased (summer of 2010 - 33 destinations, summer of 2011 - 30 destinations, summer of 2012 - 24 destinations, summer of 2013 - 24 destinations, summer of 2014 - 19 destinations, summer of 2015 - 26 destinations).

During the winter flight schedule, which started at the end of October 2016 and lasted until the end of March 2017, passengers at the M. R. Štefánik Airport in Bratislava could choose from 23 scheduled destinations. It is also the highest

number of scheduled destinations since the time of Sky Europe in 2009. That year, 26 scheduled destinations were on offer as a part of the winter schedule, and since 2009 the number of scheduled flights in winter decreased (winter 2010 – 21 scheduled routes, winter 2011 – 18 routes, winter of 2012 – 12 routes, winter of 2013 – 14 routes, winter of 2014 – 14 routes, winter of 2015 – 17 routes).

Scheduled transport in total handled 1 335 007 (+ 24%) passengers. The biggest airline at the M. R. Štefánik Airport in 2016 was once again Ryanair, which transported 1 161 868 passengers, 15% more than the year before. Ryanair also introduced five new flight routes in the past year. Passengers were able to use

new route to Manchester (from 1st April 2016), which replaced the cancelled route to Liverpool. Because of the Slovak Presidency of the Council of the EU and the need for daily direct routes between Bratislava and Brussels, the airport asked the Ryanair airline to shift their flights from the more remote Brussel's airport; Brussels – Charleroi, to the major airport Brussels – Zaventem. This should have been done by the 1st April, however in March the Brussels airport suffered a terrorist attack and flights to Brussels were resumed on the 8th April 2016, with the plan to operate them at least until the end of the summer season at the end of March 2017. However, the officials' interest in the flights wasn't significant, which is why the company decided to move the flights

Riaditeľ leteckého obchodu letiska BTS Stanislav Bujnovský, marketingová manažérka Ryanairu Olga Pawlonka, veľvyslanec štátu Izrael na Slovensku Zvi Aviner Vapni a riaditeľ letiska BTS Ivan Trhlik pri krájaní torty pre prvých cestujúcich z Izraela v októbri 2016.

Director of Aviation of the BTS Airport Stanislav Bujnovský, Ryanair's marketing manager Olga Pawlonka, Ambassador of the State of Israel in Slovakia Zvi Aviner Vapni and the director of BTS Airport Ivan Trhlik while slicing the cake for the first passengers from Israel in October 2016.

Vyšibanie lietadla Wizz Air korbáčom na Veľkonočný pondelok 28. marca 2016, kedy k nám priletela nová letecká spoločnosť Wizz Air – zľava riaditeľ BTS Ivan Trhlik, letuška Wizz Air, Tamara Mshvenieradze z Wizz Air a Stanislav Bujnovský, riaditeľ leteckého obchodu BTS.

Easter carolling with the Wizz Air aircraft on Easter Monday, March 28, 2016, when the new airline, Wizz Air arrived – from left, BTS director Ivan Trhlik, Wizz Air stewardess, Tamara Mshvenieradze from Wizz Air and Stanislav Bujnovský, Aviation Director BTS.

dôsledok neistoty po oznámení odchodu Veľkej Británie z Európskej únie.

Významným úspechom je, že sa nám podarilo v rámci rokovaní dohodnúť príchod leteckej spoločnosti Pobeda, ktorá od 19. decembra 2015 zabezpečuje pravidelné letecké spojenie s Moskvou 5 x týždenne (pôvodnú dennú frekvenciu upravila na základe dopytu trhu), a stala sa tak z hľadiska počtu prepravených cestujúcich 2. najvýznamnejším pravidelným leteckým dopravcom na letisku.

Zároveň sa nám podarilo pritiahnúť novú leteckú spoločnosť Wizz Air, ktorá koncom marca 2016 otvorila novú pravidelnú leteckú linku do Skopje v Macedónsku a od 17. decembra otvorila novú linku do Kyjeva na

Ukrajine, obe s frekvenciou 2 x týždenne. Pre rok 2017 zároveň oznámila otvorenie ďalších troch nových leteckých spojení. Letecká spoločnosť Wizz Air sa s počtom piatich pravidelných liniek stane v roku 2017 po spoločnosti Ryanair druhým najvýznamnejším leteckým dopravcom na Letisku M. R. Štefánika v Bratislave z hľadiska počtu pravidelných destinácií. Považujeme za významný úspech, že sa nám podarilo dotiahnuť na letisko najväčšiu nízko-nákladovú spoločnosť v strednej a východnej Európe, ktorá už teraz ukazuje, že dokáže naše letisko rozvíjať.

Nárast vybavených cestujúcich zaznamenali aj ďalší pravidelní dopravcovia – flydubai a České aerolínie. Letecká spoločnosť flydubai rozšírila ponuku frekvencií

letov z Bratislavy do Dubaja a pridala 4. let týždenne (pôvodne lietala do Dubaja a z neho 3 x týždenne). Cestujúci môžu navyše využiť výhodné prestupné lety v Dubaji napr. do Bangkoku v Thajsku, do mesta Colombo na Srí Lanke, do Ománu, na Maledivy a pod. Linka sa teší obľube, o čom svedčí aj nárast prepravených cestujúcich dopravcom flydubai o 33 % v porovnaní s minulým rokom.

Zároveň rast odbavených cestujúcich znamenala aj letecká spoločnosť České aerolínie, ktorá v roku 2016 vybavila na trase Praha – Bratislava – Košice a späť o 18 % viac cestujúcich ako za rovnaké obdobie vlani, celkovo 37 786 pasažierov. Zároveň sú České aerolínie rovnako ako aj flydubai sieťovými dopravcami.

to Brussels-Charleroi again in November. Ryanair also opened a new seasonal route to the popular Greek island Corfu from the 29th April 2016 for the duration of the holiday season. During the winter flight schedule, the airline also introduced three new air routes – to Niš in Serbia, to Eilat-Ovda in Israel (its first route to Asia) and Leeds-Bradford in the UK, as well as the return routes. Ryanair however stopped operating flights to London-Luton airport or back and only kept the frequencies to Stansted airport in London, as a result of the uncertainty following the notification of the UK leaving the European Union.

An important achievement is that we managed to attract the Pobeda airline during negotiations; the airline offers scheduled

air routes to Moscow 5 times a week beginning from the 19th December (initial daily route was adjusted based on market demand), and became the second most important regular airline in terms of transported passengers at the BTS airport.

We have also managed to attract the airline, Wizz Air, which at the end of March 2016 opened a new scheduled flight route to Skopje in Macedonia and from the 17th December launched a new route to Kiev in Ukraine, both with a frequency of two times a week. The airline also announced the opening of another three new routes in 2017. With five scheduled routes, the Wizz Air airline will become the second most prominent airline at the M. R. Štefánik Airport in Bratislava in 2017, after

Ryanair, in terms of the number of scheduled destinations. We consider it to be a significant achievement that we managed to attract the largest low-cost airline in Central and Eastern Europe to our airport; we are already seeing results that show that the airline can help develop our airport.

Other regular airlines also registered an increase in handled passengers – mainly flydubai and Czech Airlines. The flydubai airline increased the frequencies of its flights from Bratislava to Dubai and added a weekly fourth flight (originally aircraft from and to Dubai flew only three times a week). Passengers may also use advantageous connecting flights in Dubai, for example to Bangkok, Thailand, to the

Zľava generálny riaditeľ Letiska Bratislava Ivan Trhlík, posádka Wizz Air vrátane kapitána, a riaditeľ leteckého obchodu letiska BTS Stanislav Bujnovský pri príležitosti spustenia novej linky Wizz Air z Bratislavy do Kyjeva a späť od 17. decembra 2016.

From left CEO of the Bratislava airport Ivan Trhlík, Wizz Air crew including the captain, director of Aviation BTS Stanislav Bujnovský on the occasion of launching a new Wizz Air route from Bratislava to Kiev and back from the 17th December 2016.

Množstvo prepraveného nákladu vzrástlo o 9 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

The amount of transported cargo increased by 9% compared to the previous year.

Rozširujú tak ponuku leteckých spojení pre cestujúcich s prestupmi v Prahe či v Dubaji, ktorí tak môžu z uvedených miest pokračovať v letoch do množstva ďalších destinácií.

Ako zaujímavosť možno uviesť, že najsilnejším mesiacom na letisku sa stal mesiac júl, kedy bolo odbavených spolu na prílete a odlete 257 814 pasažierov, o 2 % viac ako vlani, a zároveň najviac za posledných 8 rokov.

Nepripravená doprava

Cestovný ruch v roku 2016 značne utrpel po útokoch atentánikov na viacerých miestach vo svete. Záujem o letecké dovolenky v kedysi populárnom Turecku rapídne klesol nie len po útokoch v krajine, ale aj po pokuse o vojenský puč. Do destinácie Antalya v Turecku, ktorá roky kraľovala rebríčku top 5 nepravidelných charterových destinácií, cestovalo tento rok z Bratislavy až o 65 % menej cestujúcich ako rok pred tým. Napriek tomu sa udržala na 1. priečke medzi nepravidelnými letmi, tesne za ňou skončil Burgas v Bulharsku. Z nepokojov v Turecku, zdá sa, profitovalo aj pravidelné letecké spojenie z Bratislavy do Dubaja v Spojených arabských emirátoch. Dovolenkári nahrádzali turecké letoviská leteckými dovolenkami v Grécku, Taliansku či v Španielsku, ale vo veľkej miere uprednostňovali aj dovolenky na Slovensku, o čom svedčí nárast počtu prenocovaní domácich turistov na Slovensku, a tiež využívali individuálne dovolenky automobilovou dopravou.

Služby charterových prepravcov využilo na odlet a prílet z Bratislavy a do nej celkovo 417 021 cestujúcich, čo predstavuje pokles o 14 % v porovnaní

s rokom 2015. Tradične najdominantnejším prepravcom bol opäť Travel Service, ktorý prepravil z/do Bratislavy 326 178 pasažierov, avšak zároveň pocítil pokles záujmu o niektoré letecké zájazdy, keď prepravil o 18 % menej cestujúcich ako vlani.

Na druhom mieste za spoločnosťou Travel Service sa umiestnila spoločnosť Fly Egypt s viac ako 14-tisíc prepravenými cestujúcimi, ďalej turecký dopravca Tailwind Airlines s 11-tisícami, Bulgarian Air Charter s takmer 10-tisícami a top 5 uzatvorilo Air Cairo s 8,3-tisíc osobami.

Spolu charterové letecké spoločnosti prepravili turistov do približne 40 rôznych turistických destinácií.

V rámci ostatnej dopravy, kam sa rátajú cestujúci tréningových, záchranných, štátnych letov a pod., bolo vybavených približne rovnaké množstvo cestujúcich ako vlani – 4 780 osôb. V roku 2015 sa v segmente ostatnej dopravy prepravilo 4 740 cestujúcich.

Pohyby lietadiel v 2016

V porovnaní s predchádzajúcim rokom 2015 zaznamenalo Letisko M. R. Štefánika nárast v roku 2016 v počte pohybov lietadiel, čiže odletov a pristátí, o 4 %. Spolu sa uskutočnilo 25 690 letov, rok pred tým 24 622.

Vývoj prepraveného carga 2016

V roku 2016 bolo vybavených spolu 22 895 ton carga, zatiaľ čo v roku 2015 sa vybavilo 21 098 ton nákladu. Množstvo prepraveného nákladu tak vzrástlo o 9 % v porovnaní s predchádzajúcim

rokom, podobný rast zaznamenalo letisko aj vlani, a to aj vďaka tomu, že bolo vytvorené cargo oddelenie vybavujúce tento typ letov.

Prepravná spoločnosť DHL prepraví približne 88 % všetkého nákladu, zvyšok tvoria ad hoc lety. Najčastejšími prepravovanými tovarmi sú rôzne súčiastky do automobilov, balíky s osobnými vecami, dokumenty. V rámci ad hoc letov sa však vyskytne aj netradičný náklad, akými boli tento rok viaceré letecké prevozy koní. V decembri 2016 sa nám podarilo prilákať na letisko po dopravnej spoločnosti DHL aj ďalšieho významného ad hoc nákladného dopravcu – TNT Airways. Spoločnosť zároveň prisľúbila aj ďalšiu prevádzku letov do budúcnosti.

Predpokladaný vývoj prepravených cestujúcich v roku 2017

V roku 2016 zaznamenalo Letisko M. R. Štefánika v Bratislave 1,75 milióna odbavených cestujúcich. Pozitívne rástla pravidelná doprava, nepravidelná utrpela stratu z dôvodu nepriaznivej situácie v cestovnom ruchu. Počet vybavených cestujúcich v letnej sezóne roka 2017 možno len ťažko predvídať. Predpokladáme však, že segment by sa mohol v tomto roku ozdraviť a dovoľenkári opäť postupne naberať chuť cestovať do tradičných letovísk. Najväčší letecký dopravca Ryanair postavil svoj letný a zimný letový poriadok pre rok 2017 v Bratislave na konzervatívnom základe s ponechaním približne rovnakého počtu destinácií či frekvencií ako v roku 2016. Dopravca Wizz Air bude v roku 2017 prevádzkovať spolu 5 pravidelných liniek, čo sa pozitívne odrazí

city of Colombo in Sri Lanka, to Oman, the Maldives and other. The route is quite popular, as evidenced by the increase in passengers transported by flydubai airline of 33% compared to last year.

Czech Airlines also experienced an increase in handled passengers, and transported 18% more passengers on the Prague – Bratislava - Košice route and back compared to the same period last year - a total of 37 786 passengers. Czech Airlines is, similarly as flydubai, a network airline, with a wide offer of flight routes for passengers with transfers in Prague and Dubai, who can thus continue their journey on flights to numerous other destinations.

It is also interesting to add that the airport's strongest month was July, when 257 814 passengers were handled at the arrivals and departures, 2% more than last year.

Non-scheduled Transport

Tourism in 2016 suffered considerably after the terrorist attacks in several places around the world. Interest in air holidays to the once popular Turkey declined sharply not only after the terrorist attacks in the country but also after the attempted military coup. This year, 65% of passengers less than the year before travelled to Antalya in Turkey from Bratislava, this destination had been in the top 5 non-scheduled charter destinations for years. Still the destination remained on the first place among non-scheduled routes, with Burgas in Bulgaria following close behind. What benefited from the riots in Turkey however seems to be the scheduled flights from Bratislava to Dubai

in the United Arab Emirates. Vacationers replaced Turkish resorts with air holidays in Greece, Italy or Spain and also largely favoured holidays in Slovakia, as can be noted by the increase in the number of overnight stays of domestic tourists in Slovakia, who also travelled to their holiday destinations using car transport.

The services of charter carriers on journeys from/to Bratislava was in total used by 417 021 passengers, a decrease of 14% compared to 2015. Once again, the most prominent non-scheduled airline service was Travel Service, which transported 326 178 passengers from/to Bratislava, but which also registered a decline of interest in several air routes, seeing as compared to last year, the airline transported about 18% less passengers.

Second to Travel Service was Fly Egypt airline with more than 14 thousand transported passengers, then Turkish airline Tailwind Airlines with 11 thousand, Bulgarian Air Charter with almost 10 thousand and the Top 5 was concluded with Air Cairo with 8.3 thousand people.

Together, charter airlines transported passengers to approximately 40 different tourist destinations.

Within other transportation, which include the passengers of training, rescue, state flights etc., 4 780 persons were handled, approximately the same number of passengers as the year before. In 2015, the segment of other transportation transported 4 740 passengers.

Compared to the previous year, 2015, M. R. Štefánik Airport registered an increase

in the number of aircraft movements, i.e. take-offs and landings, by 4%. All together there were 25 690 flights, the year before there were 24 622.

The amount of transported cargo increased by 9% compared to the previous year.

In 2016, 22 895 tons of cargo were transported, while in 2015, the amount of transported cargo was 21 098. The amount of transported cargo increased by 9% compared to the previous year, similar to the growth registered last year, also thanks to the fact that Cargo department, which is focused on managing types of flights, was created.

The transportation company, DHL, transports approximately 88% of all the cargo to/from BTS, the rest are ad hoc flights. The most common transported cargo are various car parts, packages with personal belongings or documents. As part of ad hoc flights, however, sometimes there is unusual cargo as well, this year it was several air transports of horses. In December 2016 we managed to attract another prominent ad hoc cargo carrier after DHL – TNT Airways to the airport. The company also promised to operate other flights in the future.

Expected developments of transported passengers in 2017

In 2016, M. R. Štefánik Airport recorded 1.75 million handled passengers. Scheduled service experienced positive growth; however non-scheduled service suffered losses due to the unfavourable situation in tourism. The number of handled passengers in the summer season of 2017

na jeho raste na letisku. Predpokladáme preto, že v roku 2017 vybaví Letisko M. R. Štefánika približne rovnaký počet cestujúcich ako rok pred ním – v rozmedzí od 1,75 do 1,8 milióna pasažierov.

is difficult to predict. However, we expect that the segment could be revitalized this year and also that holidaymakers could gradually regain the desire to travel to traditional resorts. The largest airline at our airport – Ryanair – created its summer and winter schedule for 2017 in Bratislava on a conservative basis, leaving roughly the same number of destinations and frequencies like in 2016. Wizz Air airline will operate 5 scheduled routes in 2017, which will positively reflect on the growth of the airport. We assume therefore that in 2017 the M. R. Štefánik Airport will handle about the same number of passengers as the year before – in the range of 1.75 to 1.8 million passengers.

15. Analýza finančného vývoja spoločnosti

Spoločnosť vykazovala počas celého roka 2016 pozitívny vývoj prevádzkových ukazovateľov, pod ktorý sa podpísalo najmä rozšírenie leteckých spojení pri existujúcich, ako aj nových dopravcoch, ktorí začali na letisku pôsobiť. Vývoj prevádzkových výnosov nekopíroval trend prevádzkových výkonov, a to hlavne z dôvodu nepriaznivej geopolitickej situácie počas letnej IATA sezóny. Neschopnosť cestovných kancelárií pružne zareagovať na bezpečnostnú situáciu v dovolenkových destináciách a ponúknuť zákazníkovi alternatívne destinácie spôsobila letiskovej spoločnosti významný výpadok výnosov z nepravidelnej dopravy, ktorý nedokázal zvrátiť ani pozitívny trend vývoja pravidelnej dopravy počas roka.

Výnosy z neleteckých činností zaznamenali nárast oproti minulému roku o 562 tis. EUR (+12,5 %), a to hlavne z dôvodu začatia vlastnej prevádzky parkoviska pred terminálom letiskovej spoločnosti. Pozitívny trend rastu v porovnaní s predchádzajúcim obdobím si zachovala aj divízia odbavenia leteckého nákladu, ktorá sa každoročne dynamicky vyvíja (medzi-

ročné porovnanie +130 tis. EUR, +112 %).

Ostatné prevádzkové výnosy vykazujú v roku 2016 pokles o 407 tis. EUR (9%). V tejto skupine výnosov sú zahrnuté aj náhrady za účelovo vynaložené prostriedky z výkonu povinnosti štátu vo forme dotácií na činnosti zabezpečenia civilného letectva pred činmi protiprávneho zasahovania (bezpečnostná ochrana letiska) a výkonu protipožiarnej ochrany letiska (záchranná a hasičská služba). V roku 2016 bola spoločnosti poskytnutá výrazne nižšia suma náhrad v porovnaní s predchádzajúcim obdobím (-619 tis. EUR (-22 %) v porovnaní s r. 2015; -1 295 EUR (-37 %) v porovnaní s r. 2014). Letisko tak aktuálne spolufinancovalo takmer 50 % nákladov spojených s výkonom vyššie spomínaných aktivít počas roka 2016 a tým, že k transferu peňažných prostriedkov resp. potvrdeniu o poskytnutí náhrad došlo až koncom roka 2016, bolo nútené prehodnocovať a minimalizovať počas roka nákupy služieb a realizácie projektov zahrnutých v pláne.

Prevádzkové výnosy

	2016	2015	Zmena 16/15 (tis. €)	Zmena 16/15 (%)
Výnosy z leteckej činnosti	15 812	15 866	-54	0%
Výnosy z neleteckej činnosti	5 062	4 500	562	12,5%
Ostatné prevádzkové výnosy	3 958	4 365	-407	-9%
Prevádzkové výnosy spolu	24 832	24 730	102	0%

Keďže je spoločnosť zaťažená neúmer-
ným dlhom z dôvodu dostavby terminálu,
manažment spoločnosti monitoruje na
dennej báze pohyb nákladov za účelom

ich optimalizácie resp. úspor. Optimali-
zácia nákladov je však pomerne náročná,
keďže 80 % nákladov tvoria fixné náklady,
ktoré nemožno zásadne eliminovať res-

15. Analysis of the financial development of the company

The company showed positive development of operating performance throughout the entirety of 2016, the main reasons were the increase of the number of flight routes of existing and new airlines, who began operating at the airport. The development of operating income did not follow the trend of operating performance, mainly due to the unfavourable geopolitical situation during the summer IATA season. The inability of travel agencies to respond flexibly to the security situation in holiday destinations and offer customers alternative destinations caused a significant shortfall of revenues from non-scheduled services of the airport, which could not be reversed by the positive developments in scheduled service throughout the year.

Revenues from non-aeronautical activities recorded an increase throughout the previous year of 562 thousand € (+12,5%), mainly due to the fact that the airport started operating its own car park in front of the airport terminal. The positive growth trend, compared to the previous period, was also retained by the Clearance of air cargo division, which is dynamically

evolving each year (YOY comparison +130 thousand €, +112%).

Other operating income in 2016 registered a decrease of 407 thousand € (9%). This section of profits also includes the compensation for purposefully spent funds from the performance obligation of the state in the form of subsidies for the security of civil aviation against acts of unlawful interference (airport security) and execution of the airport fire protection (fire and rescue service). In 2016 the company was granted a significantly lower amount of subsidies compared to the previous period (-619 thousand € (-22 %) compared to 2015; -1295 € (-37 %) compared to 2014). The airport currently co-financed almost 50% of the costs associated with the performance of the aforementioned services during 2016 and because the transfer of funds, respectively the confirmation of the payment of the funds was received in late 2016, the airport was forced to re-evaluate and minimize the purchases of services and the implementation of projects included in the plan throughout the year.

Operating revenues

	2016	2015	Zmena 16/15 (K €)	Zmena 16/15 (%)
Operating revenues	15 812	15 866	-54	0%
Non-aeronautical revenues	5 062	4 500	562	12,5%
Other operating revenues	3 958	4 365	-407	-9%
Total Operating revenues	24 832	24 730	102	0%

Since the company is burdened with a large debt due to the costs associated with building the terminal, the management of the company monitors the move-

ment of costs for the purpose of optimizing, respectively savings, on a daily basis. Cost optimization is relatively difficult, since 80% of the costs are fixed costs that

pektíve veľmi ťažko optimalizovať. Manažment počas predchádzajúcich období znižoval fixné a variabilné náklady, avšak rast prevádzkových výkonov v roku 2016 si vyžiadala rast prevádzkových nákladov. Pri spotrebovaných nákupoch ide predovšetkým o nárast za nákup materiálu na opravy, ktorý súvisí aj s vyšším opotrebením zariadení a strojov so zvyšujúcou sa prevádzkou. Osobné náklady predstavujú

nákladovú položku, ktorá tvorí takmer 32 % z nákladov na hospodársku činnosť a je ovplyvnená objemom prevádzkových výkonov a bezpečnostnou situáciou v rámci EÚ a potreby zachovania bezpečnosti leteckej prevádzky. Osobné náklady zaznamenali počas roka 2016 nárast o 852 tis. EUR (+9 %). Manažment nepredpokladá ďalšie výrazné zvyšovanie osobných nákladov, pokiaľ nedôjde k zásadnej

zmene v prevádzkových výkonoch resp. bezpečnostnej situácii v regióne.

Pri prepočte osobných nákladov na jedného cestujúceho vykazujú náklady postupný klesajúci trend, čo je efektom optimalizácie osobných nákladov prostredníctvom procesov v rámci vybavenia cestujúcich.

Osobné náklady

	2016	2015	2014	2013
Osobné náklady (tis. €)	9 959	9 107	8 436	9 508
Počet prepravených PAX (tis.)	1 757	1 564	1 356	1 373
Osobné náklady na 1 PAX	5,67	5,82	6,22	6,92

Odpisy majetku majú dlhodobý klesajúci trend, pretože spoločnosť bola nútená pristúpiť k obmedzeniu investícií z dôvodu úverových limitov a zároveň potreby efektívneho riadenia peňažných tokov na pokrytie prevádzkových a finančných výdavkov spoločnosti.

V roku 2016 bola významnou investičnou akciou obnova vzletovo-pristávacích

dráh vo výške približne 2 000 tis. EUR. Konkrétne išlo o výmenu hornej vrstvy cementovo-betónových dosiek, ktoré sú najviac zaťažované a sú v priamom styku s hlavným podvozkom vzlietajúcich a pristávajúcich lietadiel, čím došlo zároveň aj k predĺženiu životnosti daného úseku vzletovo-pristávacích dráh. Z dôvodu dlhodobého nevyhovujúceho umiestnenia a stavu terminálu všeobecného letectva

(GAT) a zároveň potreby priestorov pre predsedníctvo SR v Rade EÚ, došlo v priebehu roka 2016 k zmene účelu a stavebnej a dispozičnej úprave terminálu C pre potreby terminálu GAT. Touto investičnou akciou posunula spoločnosť svoje služby v oblasti všeobecného letectva na vyššiu úroveň a dokáže tak uspokojiť požiadavky náročnej klientely.

Prevádzkové náklady

Prevádzkové náklady	2016 (tis. €)	2015 (tis. €)	Zmena 16/15 (tis. €)	Zmena 16/15 (tis. %)
Spotrebované nákupy	3 006	2 718	288	11
Služby	4 187	4 044	143	4
Osobné náklady	9 959	9 107	852	9
Odpisy	11 690	12 559	-870	-7
Ostatné	1 895	966	930	96
Prevádzkové náklady spolu	30 736	29 394	1 343	5

cannot be entirely eliminated, respectively extremely difficult to optimize. Management reduced the fixed and variable costs during the preceding period, however the growth of operating performance in 2016 caused the growth of operating costs as well. Increased costs are mainly due to more frequent purchases of repair materials, which are needed because of the increased wear of the equipment and ma-

chinery due to the increased use. Personnel expenses represent a cost item, which accounts for nearly 32% of operating expenses and is influenced by the volume of operating performance and the security situation in the EU and the need to maintain the safety of air traffic. Personnel expenses registered an increase of 852 thousand €, (+9%), in 2016. The management does not expect further significant

increase of personnel costs unless there is a fundamental change in operating performance, respectively the security situation of the region.

When converting personnel expenses per passenger, the costs show a gradual downward trend; an effect of optimization of personnel expenses through passenger handling processes.

Operating revenues

	2016	2015	2014	2013
Personal expenses (thousands €)	9 959	9 107	8 436	9 508
Number of passengers (thousands €)	1 757	1 564	1 356	1 373
Personal expenses per PAX	5,67	5,82	6,22	6,92

Assets depreciation and amortization show a long-term downward trend, since the company was forced to limit investments due to credit limits as well as the need for efficient management of cash flow to cover operating and financial expenses of the company.

In 2016, a significant investment was the reconstruction of take-off/landing run-

ways that cost approximately 2000 thousand €. Specifically, it was the replacement of the upper layers of cement-concrete slabs, which are the most burdened, while also being in direct contact with the main landing gear of the aircraft during take-off and landing. These repairs also extended the life of the selected part of the take-off/landing runways. Due to the long-term non-compliant location and the condition

of the General Aviation Terminal (GAT) as well as the need for appropriate spaces due to the Slovak Presidency of the Council of the EU, Terminal C was refurbished and adjusted according to the needs of Terminal GAT. This investment action moved the company services in the field of general aviation to a higher level and the airport can thus satisfy even the requirements of demanding clients.

Operating expenses

Operating expenses	2016 (tis. €)	2015 (tis. €)	Change 16/15 (thousands €)	Zmena 16/15 (thousands %)
Cost of material, goods and energy	3 006	2 718	288	11
Services	4 187	4 044	143	4
Wages and contributions	9 959	9 107	852	9
Depreciation	11 690	12 559	-870	-7
Other	1 895	966	930	96
Total Operating expenses	30 736	29 394	1 343	5

Výsledok hospodárenia

	2016 (tis. €)	2015 (tis. €)	Zmena 16/15 (%)
Prevádzkový VH pred odpismi (EBITDA)	5 786	7 897	-27
Prevádzkový VH (EBIT)	-5 904	-4 663	27

Stratégiou spoločnosti je sústredenie sa na akvizíciu nových leteckých dopravcov a nových liniek už existujúcich dopravcov, ako aj na znižovanie pomerne vysokej sezónnosti leteckej prevádzky počas roka prostredníctvom využívania existujúcej voľnej kapacity terminálu. Rozloženie výnosov z leteckej prevádzky je nerovnomerné počas roka a naproti tomu náklady ostávajú v prevažnej väčšine fixné počas celého roka. Nastavená stratégia spoločnosti sa postupne naplňuje, kedy môžeme pozorovať znižovanie ukazovateľa sezónnosti letiska za posledné 3 roky o takmer polovicu (r. 2016 - 18,7 bodu; r. 2015 - 27,6 bodu; r. 2014 - 37,2 bodu). Znížením sezónnosti prevádzky dôjde k stabilizácii peňažných tokov spoločnosti počas roka a k zníženiu resp. eliminácii potreby krátkodobého financovania prevádzkových potrieb.

Prevádzkový výsledok hospodárenia pred odpismi (EBITDA) v medziročnom porovnaní poklesol o 27 %, a to hlavne z dôvodu významného výpadku výnosov z nepravidelnej dopravy v ročnom porovnaní pri najväčších nepravidelných dopravcoch v objeme približne 1 000 tis. EUR (-14 %) a nižším objemom načerpaných dotácií v sume 619 tis. EUR (-23 %), čo tvorí hlavný dôvod poklesu EBITDY pri medziročnom porovnaní. V nasledujúcich rokoch spoločnosť plánuje postupný rast tohto ukazovateľa na stabilnú úroveň pri-

bližne 7 až 8 mil. EUR prostredníctvom operatívnych a strategických krokov, ktoré podniká v zmysle rozširovania svojho portfólia služieb a obchodnej stratégie.

Ukazovateľ úverového zaťaženia spoločnosti vykazuje vysoký stupeň zadlženia spoločnosti a z dlhodobého hľadiska správa dlhu predstavuje výraznú finančnú záťaž pre spoločnosť. Dlh súvisí s čerpaním investičných úverov za účelom dostavby terminálu v roku 2012. Od tohto obdobia spoločnosť nenačerpala žiaden nový úver. Je potrebné poukázať na fakt, že spoločnosť eviduje dodávateľský úver od zhotoviteľa stavby z dôvodu nesplateného zádržného v objeme 6,3 mil. EUR, ktorý je splatný v tranžiach až do jeho konečnej splatnosti v roku 2022. Táto skutočnosť významne ovplyvní peňažné toky spoločnosti v nasledujúcich obdobiach a spoločnosť musí pristúpiť k refinancovaniu svojej dlhovej služby a dlhodobých záväzkov a štruktúrovať novú dlhovú službu tak, aby čo možno najmenej obmedzovala jej prevádzkové a investičné potreby.

Ukazovateľ úverového zaťaženia spoločnosti vykazuje vysoký stupeň zadlženia spoločnosti a z dlhodobého hľadiska správa dlhu predstavuje výraznú finančnú záťaž pre spoločnosť. Dlh súvisí s čerpaním investičných úverov za úče-

lom dostavby terminálu v roku 2012. Od tohto obdobia spoločnosť nenačerpala žiaden nový úver resp. záväzkov. Je potrebné poukázať na fakt, že spoločnosť eviduje dodávateľský úver od zhotoviteľa stavby z dôvodu nesplateného zádržného v objeme 6,3 mil. EUR, ktorý je splatný v tranžiach až do jeho konečnej splatnosti v roku 2022. Táto skutočnosť významne ovplyvní peňažné toky spoločnosti v nasledujúcich obdobiach a spoločnosť musí pristúpiť k refinancovaniu svojej dlhovej služby a dlhodobých záväzkov a štruktúrovať novú dlhovú službu tak, aby čo možno najmenej obmedzovala jej prevádzkové a investičné potreby.

Profit/loss

	2016 (thousands €)	2015 (thousands €)	Zmena 16/15 (%)
EBITDA	5 786	7 897	-27
EBIT	-5 904	-4 663	27

The company's strategy is to concentrate on attracting new airlines as well as securing new routes of existing airlines and finally to reduce the relatively high seasonal variations in demand of air traffic during the year through the use of existing spare capacities of the terminal. The distribution of profits from air traffic is unequal throughout the year while the expenses remain predominantly fixed throughout the year. The company strategy is gradually being carried out; we can observe the reduction of the seasonal variation in demand of the airport during the past three years by almost a half (2016 - 18.7 points; 2015 - 27.6 points; 2014 - 37.2 points).

Reducing the seasonality of operations will lead to the stabilisation of the company's cash flow throughout the year, respectively to the elimination of the need for short-term financing of operational needs.

The operational Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization (EBITDA) decreased year-by-year by 27 %, mainly due to a significant loss of income from non-scheduled traffic. In the annual comparison with the largest charter airlines the amount

was around 1000 thousand € (-14 %), another reason was the lower amount of drawn subsidies (619 thousand € (-23%), which are the main reasons for the decline in EBITDA in the year-by-year comparison. In the following years, the company foresees a gradual growth of this indicator to a stable level of around 7 to 8 million € through operational and strategic steps, which are taken in terms of expansion of the airport's service portfolio and business strategy.

The indicator of credit burden of the company shows a high degree of indebtedness of the company and the long-term debt management represents a significant financial burden. The debt is related to drawing of investment loans for the purpose of completing the construction of terminal in 2012. Since then the company did not open any new loans. It should be pointed out that the company registers a supplier loan from the contractor of the building due to unpaid retention amounting to 6.3 million €, which is payable in tranches until its final maturity date in 2022. This fact will significantly affect cash flow in the future and the company must proceed to refinance its debt and the long-term liabilities and to structure a new debt

service, so that it affects the operational and investment needs as little as possible.

¹Ukazovateľ sezónnosti (Seasonal Variation in Demand) je počítaný na základe vzorca zverejneného na anna.aero

¹Seasonal Variation in Demand is calculated according to the formula published on anna.aero

Kľúčové prevádzkové informácie

	2016	Zmena 16/15 (%)	2015	Zmena 15/14 (%)	2014
Počet pasažierov	1 756 808	12,31	1 564 311	15,39	1 355 625
z toho na pravidelných linkách	1 335 007	24,22	1 074 700	22,76	875 458
z toho na nepravidelných linkách	417 021	-13,99	484 871	1,55	477 447
ostatné linky	4 780	0,84	4 740	74,26	2 720
Počet pohybov	25 690	4,34	24 622	14,62	21 481
z toho na pravidelných linkách	10 755	17,28	9 170	12,94	8 119
z toho na nepravidelných linkách	5 323	0,70	5 286	2,60	5 152
ostatné linky	9 612	-5,45	10 166	23,82	8 210
MTOW (ton)	562 400	10,05	511 059	15,18	443 714
Prepravený náklad (ton)	22 895	8,52	21 098	8,48	19 448

Kľúčové prevádzkové informácie

	2016	Zmena 16/15 (%)	2015	Zmena 15/14 (%)	2014
Výnosy celkom	24 834	0,40	24 734	-1,82	25 192
z toho letecké	15 812	-0,34	15 866	-4,19	16 559
z toho neletecké	5 062	12,50	4 500	10,12	4 086
ostatné	3 960	-9,36	4 369	-3,90	4 546
Výnosy celkom	33 159	3,55	32 021	0,34	31 913
z toho odpisy	11 690	-6,93	12 559	-7,12	13 522
z toho osobné náklady	9 959	9,35	9 107	7,95	8 436
ostatné	11 510	11,16	10 355	4,01	9 955
EBIT	(5 904)	26,62	(4 663)	17,19	(3 979)
EBITDA	5 786	-26,73	7 897	-17,26	9 544
Čistá (strata) / zisk	(6 297)	-13,97	(7 319)	8,85	(6 724)
Investície	3 672	145,98	1 493	-28,20	2 079
Celkový dlh	49 666	-4,21	51 851	-4,86	254 497
Počet zamestnancov	633	8,21	585	4,09	562

Key information

	2016	Change 16/15 (%)	2015	Change 15/14 (%)	2014
Number of passengers	1 756 808	12,31	1 564 311	15,39	1 355 625
Scheduled flights	1 335 007	24,22	1 074 700	22,76	875 458
Non-scheduled flights	417 021	-13,99	484 871	1,55	477 447
Other	4 780	0,84	4 740	74,26	2 720
Number of movements	25 690	4,34	24 622	14,62	21 481
Scheduled flights	10 755	17,28	9 170	12,94	8 119
Non-scheduled flights	5 323	0,70	5 286	2,60	5 152
Other	9 612	-5,45	10 166	23,82	8 210
MTOW (tons)	562 400	10,05	511 059	15,18	443 714
Cargo (tons)	22 895	8,52	21 098	8,48	19 448

Key information

	2016	Change 16/15 (%)	2015	Change 15/14 (%)	2014
Total Operating revenues	24 834	0,40	24 734	-1,82	25 192
Aeronautical revenues	15 812	-0,34	15 866	-4,19	16 559
Non-aeronautical revenues	5 062	12,50	4 500	10,12	4 086
Other	3 960	-9,36	4 369	-3,90	4 546
Total Operating revenues	33 159	3,55	32 021	0,34	31 913
Depreciation	11 690	-6,93	12 559	-7,12	13 522
Wages and contributions	9 959	9,35	9 107	7,95	8 436
Other	11 510	11,16	10 355	4,01	9 955
EBIT	(5 904)	26,62	(4 663)	17,19	(3 979)
EBITDA	5 786	-26,73	7 897	-17,26	9 544
(Profit)/loss	(6 297)	-13,97	(7 319)	8,85	(6 724)
Investments	3 672	145,98	1 493	-28,20	2 079
Total debt	49 666	-4,21	51 851	-4,86	254 497
Number of employees	633	8,21	585	4,09	562

16. Predpoklad vývoja spoločnosti v roku 2017

Jedným zo základných predpokladov plánovaného vývoja spoločnosti je načerpanie finančných prostriedkov na zabezpečenie bezpečnostnej ochrany letiska a výkonu záchranej a hasičskej služby v objeme, ktorý by pokryl väčšinu nákladov spojených s týmito aktivitami, keďže bezpečnostné kritéria a štandardy, ktorým letisková spoločnosť podlieha, sa zvyšujú a neustále menia, s čím sú spojené významné prevádzkové, ako aj investičné náklady. Ďalším faktorom priamo vplyvujúcim na leteckú dopravu je stav geopolitickej situácie vo svete a v Európe, ktorý dynamicky určuje dopyt po cestovaní a vývoj letnej sezóny, a tým ovplyvňuje najmä objem letov nepravidelných dopravcov počas letnej IATA sezóny.

Letisko za posledné dva roky rástlo v počte prepravených cestujúcich tempom výrazne vyšším (r. 2016, +12,3 %; r. 2015, +15,3 %) ako je priemer európskych letísk (+5 %) a v raste počíta aj v nasledujúcich rokoch. Takýto rast prevádzkových ukazovateľov sa čiastočne spája aj s investičnou činnosťou, keďže príchod nových dopravcov a rozširovanie liniek si vyžadujú posilniť a obnoviť stav vozového parku, strojov a zariadení a investície do vzletovo-pristávacích dráh.

Na strane výnosov spoločnosť očakáva nárast, ktorý je podmienený posilnením prevádzkových výkonov u existujúcich leteckých dopravcov, zachovaním nahlásených letov nepravidelných dopravcov na letnú sezónu a zároveň akvizíciou nových dopravcov. Plán spoločnosti je postavený skôr na konzervatívnom modeli vývoja prevádzkových výkonov, avšak zohľadňuje všetky známe skutočnosti, ktoré sú zmluvne dohodnuté, ako napríklad nové

destinácie existujúcich dopravcov, zmeny v nahlásených slotoch a iné.

Výška celkových nákladov by mala mierne vzrásť, a to z veľkej časti kvôli potrebe doplnenia existujúceho stavu zamestnancov pri stále sa zvyšujúcej prevádzke a plánovaným opravám vyplývajúcich z ukončenia záručnej doby na budovu terminálu a potrebe revízií zariadení, ktorým tak isto končí záručná doba.

V priebehu roka 2017 má spoločnosť pred sebou niekoľko zásadných výziev, ktoré ovplyvnia jej fungovanie v horizonte niekoľkých rokov. Medzi najzásadnejšiu výzvu patrí refinancovanie balónovej splátky úveru, konsolidácia dlhovej služby spoločnosti a zároveň zníženie záťaže na peňažné toky spoločnosti z dôvodu investičných úverov. Manažment sa plánuje zamerať na personálnu oblasť v spoločnosti, v ktorej je potrebné zrealizovať zásadné zmeny v procesoch a nastaveniach odmeňovacieho systému a to tak, aby spoločnosť na konci tohto procesu dokázala ešte efektívnejšie manažovať svoje náklady.

16. Assessment of the development of the company in 2017

One of the basic assumptions of the planned development of the company is raising funds to ensure airport security and good performance of the rescue and firefighting services in an amount that would cover most of the costs associated with these activities, seeing as the safety criteria and standards that the airport is subjected to are increasing and constantly changing. Significant operational and investment costs are associated with these changes. Another factor directly affecting the air transport is the state of the geopolitical situation in the world and in Europe, which dynamically determines the demand for travel and the development of the summer season, thus affecting mainly the number of flights of non-scheduled airlines during the summer IATA season.

In the last two years, the number of transported passengers at our airport has been growing at a significantly higher rate, (2016, +12.3 %; 2015, +15.3 %) than is the average of European airports (+5%) and is expected to grow in the following years as well. Such a growth of operating performance is also partially associated with investments, since the arrival of new airlines and the increasing of the number of routes require strengthening and restoration of the parking space, equipment and machines and investment in the take-off/landing runways.

In terms of revenues, the company expects an increase, which is conditioned by enhancing the operational performance of existing airlines, preservation of reported flights of non-scheduled airlines for the summer season as well as attracting new airlines. The company's plan is built on a more conservative development model of

operating performance, but takes into account all known contractually agreed on facts, such as the new routes of existing air carriers, changes in reported slots and others.

Total costs should rise slightly, largely due to the need to supplement the number of current employees and the ever-increasing operating and planned repairs arising out of the ending warranty period of the terminal building and the need to revise the equipment with ending warranty period.

Over the course of 2017, the company will be facing several key challenges, which will affect its functioning over the next several years. The most fundamental challenges are the refinancing of the balloon payment loan, consolidation of the debt service of the company and at the same time reducing the burden on the company's cash flows due to investment loans. Management intends to target the personnel section of the company; it is necessary to implement fundamental changes in the processes and the reward system, in order for the company to be able to manage its costs even more effectively at the end of this process.

